

SEANCE DU JEUDI 27 NOVEMBRE 1986
VERGADERING VAN DONDERDAG 27 NOVEMBER 1986ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 235.

COMMUNICATION:

Page 235.

Fonds belgo-congolais d'amortissement et de gestion.

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Pages 235 et 255.

MM. Cerexhe et Weckx. — Proposition de loi relative à la création d'un Centre national de la magistrature et à la nomination des magistrats.

M. Lallemand et consorts. — Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne les référendaires à la Cour d'arbitrage, la loi du 28 juin 1983 portant l'organisation, la compétence et le fonctionnement de la Cour d'arbitrage, la loi du 2 février 1984 relative au traitement des membres, référendaires et greffiers de la Cour d'arbitrage, à leurs présentation et nomination, ainsi qu'aux outrages et violences envers les membres de cette Cour et la loi du 5 avril 1955 relative aux traitements des titulaires d'une fonction au Conseil d'Etat.

M. Cerexhe. — Proposition de loi modifiant certaines dispositions du Code civil relatives à la majorité.

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 235.

MEDEDELING:

Bladzijde 235.

Belgisch-Kongolees Fonds voor delging en beheer.

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 235 en 255.

De heren Cerexhe en Weckx. — Voorstel van wet betreffende de oprichting van een Nationaal Centrum voor de magistratuur en betreffende de benoeming van de magistraten.

De heer Lallemand c.s. — Voorstel van wet tot wijziging, wat de referendarissen bij het Arbitragehof betreft, van de wet van 28 juni 1983 houdende de inrichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof, de wet van 2 februari 1984 betreffende de wedden van de leden, de referendarissen en de griffiers van het Arbitragehof, hun voordracht en benoeming, evenals de smaad en het geweld tegen de leden van dit Hof en de wet van 5 april 1955 inzake de wedden van de ambtsdragers bij de Raad van State.

De heer Cerexhe. — Voorstel van wet tot wijziging van een aantal bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de meerderjarigheid.

M. Hismans et consorts. — Proposition de loi modifiant les articles 12bis et 36 de la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de la législation de l'enseignement.

MM. Vervae et Van Grembergen. — Proposition de loi modifiant l'article 369 du Code judiciaire aux fins d'accorder aux greffiers une indemnité pour l'acquisition obligatoire de leur costume.

M. Eicher. — Proposition de loi relative à l'emploi de la langue allemande en matière législative et réglementaire.

M. Trussart et consorts. — Proposition de résolution tendant à faire octroyer le statut diplomatique au Bureau de l'Organisation de libération de la Palestine (OLP) à Bruxelles et à ses membres.

MM. Gryp et Trussart. — Proposition de résolution relative à l'adoption d'un point de vue foncièrement nouveau à l'égard de l'option nucléaire en Belgique à la suite de la catastrophe de Tchernobyl.

M. Valkeniers et consorts. — Proposition de résolution concernant l'exclusion de la délégation gouvernementale sudafricaine à la Conférence internationale de la Croix-Rouge à Genève.

QUESTION ORALE DE M. SMITZ A M. DAMSEAUX, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR «L'IMPACT DU PLAN DE SAINTE-ANNE DANS L'ENSEIGNEMENT SPECIAL ET UNIVERSITAIRE» :

QUESTION ORALE DE M. SMITZ A M. DAMSEAUX, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR «LA DESIGNATION DE STAGIAIRES DANS L'ENSEIGNEMENT PRIMAIRE» :

Orateurs : M. Smits, M. Damseaux, ministre de l'Education nationale p. 235.

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU MINISTRE DES RELATIONS EXTERIEURES SUR «LA POSITION DE NOTRE PAYS A L'EGARD D'INTERVENTIONS DIRECTES DANS LA GUERRE DU GOLFE» :

Orateurs : M. Van In, M. Tindemans, ministre des Relations extérieures, p. 236.

QUESTION ORALE DE M. HOFMAN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «LA SITUATION FINANCIERE DES CENTRES DE RECHERCHE QUI DEPENDENT DU DEPARTEMENT DES AFFAIRES ECONOMIQUES» :

Orateurs : M. Hofman, M. Maystadt, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires économiques, p. 237.

QUESTION ORALE DE M. EGELMEERS AU SECRETAIRE D'ETAT AUX POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, SUR «LA REDUCTION DU NOMBRE D'HEURES DE TRAVAIL ET LA MODIFICATION DES HORAIRES DU PERSONNEL D'ENTRETIEN AUX PTT» :

Orateurs : M. Egelmeers, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones, adjoint au Premier ministre, p. 237.

QUESTION ORALE DE M. LALLEMAND AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES ET AU MINISTRE DE L'INTERIEUR, DE LA FONCTION PUBLIQUE ET DE LA DECENTRALISATION, SUR «LE REFOULEMENT ILLÉGAL DES REFUGIES POLITIQUES A L'AEROPORT DE ZAVENTEM» :

Orateurs : M. Lallemand, M. Gol, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles, p. 238.

QUESTION ORALE DE M. SMITZ AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «LA DESIGNATION D'UN MAGISTRAT ASSURANT LA PRESIDENCE DE LA CHAMBRE FRANCOPHONE DE RECOURS EN MATIERE DE CENTRES PUBLICS D'AIDE SOCIALE DE LA PROVINCE DE LIEGE» :

Orateurs : M. Smits, M. Gol, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles, p. 239.

De heer Hismans c.s. — Voorstel van wet houdende wijziging van de artikelen 12bis en 36 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

De heren Vervae et Van Grembergen. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 369 van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het instellen van een vergoeding voor het verplichte aanschaffen van ambtskledij door de griffiers.

De heer Eicher. — Voorstel van wet betreffende het gebruik van de Duitse taal in wetten en verordeningen.

De heer Trussart c.s. — Voorstel van resolutie tot toekenning van de diplomatieke status aan het Bureau van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) te Brussel en aan de leden van dat Bureau.

De heren Gryp en Trussart. — Voorstel van resolutie betreffende een wezenlijk nieuwe standpuntbepaling ten aanzien van de keuze voor kernenergie in België na het ongeval te Tsjernobyl.

De heer Valkeniers c.s. — Voorstel van resolutie betreffende de uitsluiting van de Zuidafrikaanse regeringsdelegatie op de internationale conferentie van het Rode Kruis te Genève.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER SMITZ AAN DE DE HEER DAMSEAUX, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER «DE GEVOLGEN VAN HET SINT-ANNAPLAN VOOR HET BUITENGEWOON ONDERWIJS EN HET UNIVERSITAIR ONDERWIJS» :

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER SMITZ AAN DE HEER DAMSEAUX, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER «DE AANWIJZING VAN STAGIAIRS IN HET LAGER ONDERWIJS» :

Sprekers : de heer Smits, de heer Damseaux, minister van Onderwijs, blz. 235.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE BETREKKINGEN OVER «DE HOUDING VAN ONS LAND TEN AANZIEN VAN RECHTSTREEKSE BEMOEIINGEN IN DE GOLFOORLOG» :

Sprekers : de heer Van In, de heer Tindemans, minister van Buitenlandse Betrekkingen, blz. 236.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HOFMAN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE FINANCIËLE TOESTAND VAN DE ONDERZOEKSCENTRA DIE AFHANGEN VAN HET DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN» :

Sprekers : de heer Hofman, de heer Maystadt, Vice-Eerste minister en minister van Economische Zaken, blz. 237.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER EGELMEERS AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE, OVER «DE VERMINDERING VAN HET AANTAL ARBEIDSUREN EN DE WIJZIGINGEN AAN DE UURROOSTERS VAN HET PTT-ONDERHOUDSPERSONEEL» :

Sprekers : de heer Egelmeers, mevrouw D'Hondt-Van Opdenbosch, Staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie, toegevoegd aan de Eerste minister, blz. 237.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LALLEMAND AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN EN AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, OPENBAAR AMBT EN DECENTRALISATIE, OVER «DE ILLEGALE TERUGDRIJVING VAN POLITIEKE VLUCHTELINGEN OP DE LUCHTHAVEN VAN ZAVENTEM» :

Sprekers : de heer Lallemand, de heer Gol, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen, blz. 238.

MONDELINGE VRAAG, VAN DE HEER SMITZ AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE AANWIJZING VAN EEN MAGISTRAAT VOOR HET VOORZITTERSCHAP VAN DE FRANSTALIGE BEROEPSKAMER VAN DE OPENBARE CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN DE PROVINCIE LUIK» :

Sprekers : de heer Smits, M. Gol, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen, blz. 239.

QUESTION ORALE DE MME TRUFFAUT AU MINISTRE DES FINANCES SUR « L'ÉPUISEMENT DES CREDITS ALLOUES A LA CAISSE NATIONALE DES CALAMITES ET L'INTERRUPTION SUBSEQUENTE DU PAIEMENT DES INDEMNITES AUX VICTIMES DU TREMBLEMENT DE TERRE DE 1983 A LIEGE » :

Orateurs: Mme Truffaut, M. Damseaux, ministre de l'Education nationale, p. 239.

QUESTION ORALE DE M. GEVENOIS A M. DAMSEAUX, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR « L'APPLICATION DU SYSTEME DU CAPITAL-PERIODES DANS L'ENSEIGNEMENT FONDAMENTAL » :

QUESTION ORALE DE M. GEVENOIS A M. DAMSEAUX, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR « L'INSTANCE QUI, A LA RENTREE SCOLAIRE, DOIT ETRE SAISIE DU PROBLEME DE L'ORGANISATION DE L'ENSEIGNEMENT FONDAMENTAL » :

Orateurs: M. Gevenois, M. Damseaux, ministre de l'Education nationale, p. 240.

QUESTION ORALE DE M. VALKENIERS AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR « LA SITUATION ALARMANTE DE LA PSYCHIATRIE DEPUIS LA CREATION DES SERVICES A » :

Orateurs: M. Valkeniers, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 241.

QUESTION ORALE DE M. SMITZ AU MINISTRE DES TRAVAUX PUBLICS SUR « L'INDEMNISATION DEFINITIVE DES SINISTRES DE LA CATASTROPHE SURVENUE A LIEGE EN 1983, EN PARTICULIER CEUX DU QUARTIER DE LAVEU » :

Orateurs: M. Smitz, M. Olivier, ministre des Travaux publics, p. 241.

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU MINISTRE DES TRAVAUX PUBLICS SUR « LES CONSEQUENCES INADMISSIBLES DES TRAVAUX D'AMENAGEMENT DE LA « VOIE EXPRESS » A BRUGES » :

Orateurs: M. Van In, M. Olivier, ministre des Travaux publics, p. 242.

QUESTION ORALE DE M. VERVAET AU MINISTRE DES TRAVAUX PUBLICS SUR « L'ACQUISITION DU DOMAINE DE GROENENBERG ET L'OUVERTURE DE CELUI-CI AU PUBLIC » :

Orateurs: M. Vervae, M. Olivier, ministre des Travaux publics, p. 242.

QUESTION ORALE DE M. VAN IN A M. COENS, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR « LA DESORGANISATION DU CADRE DU PERSONNEL DANS UN ETABLISSEMENT POUR PERSONNES GRAVEMENT HANDICAPEES A OEDELEM-BEERNEM » :

Orateurs: M. Van In, M. Coens, ministre de l'Education nationale, p. 243.

ORDRE DES TRAVAUX :

Orateurs: M. le Président, MM. Wyninckx, De Bondt, p. 243.

PROJET DE LOI (Vote) :

Projet de loi modifiant l'article 116 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, p. 244.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW TRUFFAUT AAN DE MINISTER VAN FINANCIEN OVER « DE UITPUTTING VAN DE KREDIETEN TOEGEKEND AAN DE NATIONALE KAS VOOR RAMPENSCHADE EN DAAROP VOLGENDE STOPZETTING VAN DE UITKERING VAN SCHADEVERGOEDING AAN DE SLACHTOFFERS VAN DE AARDSCHOK VAN 1983 TE LUIK » :

Sprekers: mevrouw Truffaut, de heer Damseaux, minister van Onderwijs, blz. 239.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GEVENOIS AAN DE HEER DAMSEAUX, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER « DE TOEPASSING VAN HET LESTIJDENPAKKET IN HET BASISONDERWIJS » :

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GEVENOIS AAN DE HEER DAMSEAUX, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER « DE INSTANTIE DIE BIJ DE AANVANG VAN HET NIEUWE SCHOOLJAAR GERAADPLEEGD MOET WORDEN OVER DE ORGANISATIE VAN HET BASISONDERWIJS » :

Sprekers: de heer Gevenois, de heer Damseaux, minister van Onderwijs, blz. 240.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VALKENIERS AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER « DE PRANGENDE NOODSITUATIE IN DE PSYCHIATRIE SEDERT DE OPRICHTING VAN DE A-DIENSTEN » :

Sprekers: de heer Valkeniers, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 241.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER SMITZ AAN DE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN OVER « DE DEFINITIEVE SCHADEVERGOEDING VOOR DE GETROFFENEN VAN DE RAMP VAN 1983 IN LUIK, IN HET BIJZONDER DE BEWONERS VAN DE LAVEU-BUURT » :

Sprekers: de heer Smitz, de heer Olivier, minister van Openbare Werken, blz. 241.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN OVER « DE ONAANVAARBARE GEVOLGEN VAN AANPASSINGSWERKEN AAN DE ZOGENAAMDE EXPRESWEG TE BRUGGE » :

Sprekers: de heer Van In, de heer Olivier, minister van Openbare Werken, blz. 242.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERVAET AAN DE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN OVER « DE AANKOOP VAN HET DOMEIN GROENENBERG EN DE ONTSLUITING ERVAN » :

Sprekers: de heer Vervae, de heer Olivier, minister van Openbare Werken, blz. 242.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE HEER COENS, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER « DE PERSONEELSONTWICHTING IN EEN INRICHTING VOOR ZWAAR MINDER-VALIDEN TE OEDELEM-BEERNEM » :

Sprekers: de heer Van In, de heer Coens, minister van Onderwijs, blz. 243.

REGELING VAN DE WERKZAAMLEDEN :

Sprekers: de Voorzitter, de heren Wyninckx en De Bondt, blz., 243.

ONTWERP VAN WET (Stemming) :

Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 116 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, blz. 244.

VOTE SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DES INTERPELLATIONS DE MME DE PAUW-DEVEEN ET DE M. PATAER AU MINISTRE DE L'INTERIEUR, DE LA FONCTION PUBLIQUE ET DE LA DECENTRALISATION, DEVELOPPEES LE 14 NOVEMBRE 1986:

Page 244.

PROPOSITION DE M. LE PRESIDENT:

Orateurs: M. le Président, M. Van In, p. 245.

VOTE SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. A. GEENS AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL, DEVELOPPEE LE 13 NOVEMBRE 1986:

Page 245.

VOTE:

SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. MOENS AU SECRETAIRE D'ETAT AUX PENSIONS, DEVELOPPEE LE 13 NOVEMBRE 1986;

SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. PATAER AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL, DEVELOPPEE LE 14 NOVEMBRE 1986;

SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. PATAER A M. COENS, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, DEVELOPPEE LE 14 NOVEMBRE 1986;

SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. MOUTON AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL ET A M. DAMSEAUX, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, DEVELOPPEE LE 13 NOVEMBRE 1986;

SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. SOMERS A M. COENS, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, DEVELOPPEE LE 26 NOVEMBRE 1986;

SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. DEHOUSSE AU PREMIER MINISTRE, DEVELOPPEE LE 26 NOVEMBRE 1986:

Page 246.

INTERPELLATIONS (Discussion):

Interpellation de M. Gryp au secrétaire d'Etat à l'Environnement et à l'Emancipation sociale sur « les graves dangers qui mettent notre environnement en péril ».

Interpellation de M. André Geens au secrétaire d'Etat à la Santé publique et à la Politique des Handicapés, au secrétaire d'Etat à l'Environnement et à l'Emancipation sociale, au ministre de l'Emploi et du Travail, au ministre des Relations extérieures et au ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation, sur « la prévention et la lutte contre les accidents chimiques éventuels à l'occasion de la catastrophe écologique de Bâle et de ses conséquences ».

Orateurs: MM. Gryp, A. Geens, Mme Smet, secrétaire d'Etat à l'Environnement et à l'Emancipation sociale, adjoint au ministre des Affaires sociales, p. 249.

INTERPELLATION (Demande):

Page 255.

M. Pataer au ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation, sur « l'intervention de la gendarmerie contre des grévistes de nationalité turque, chauffeurs de poids lourds, occupés par une entreprise néerlandaise ».

STEMMING OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 14 NOVEMBER 1986 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN MEVROUW DE PAUW-DEVEEN EN VAN DE HEER PATAER TOT DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, OPENBAAR AMBT EN DECENTRALISATIE:

Bladzijde 244.

VOORSTEL VAN DE VOORZITTER:

Sprekers: de Voorzitter, de heer Van In, blz. 245.

STEMMING OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 13 NOVEMBER 1986 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER A. GEENS TOT DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID:

Bladzijde 245.

STEMMING:

OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 13 NOVEMBER 1986 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER MOENS TOT DE STAATSSECRETARIS VOOR PENSIOENEN;

OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 14 NOVEMBER 1986 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER PATAER TOT DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID;

OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 14 NOVEMBER 1986 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER PATAER TOT DE HEER COENS, MINISTER VAN ONDERWIJS;

OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 13 NOVEMBER 1986 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER MOUTON TOT DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID EN TOT DE HEER DAMSEAUX, MINISTER VAN ONDERWIJS;

OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 26 NOVEMBER GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER SOMERS TOT DE HEER COENS, MINISTER VAN ONDERWIJS;

OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 26 NOVEMBER 1986 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER DEHOUSSE TOT DE EERSTE MINISTER:

Bladzijde 246.

INTERPELLATIES (Bespreeking):

Interpellatie van de heer Gryp tot de staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie over « de grote gevaren die ons leefmilieu bedreigen ».

Interpellatie van de heer André Geens tot de staatssecretaris voor Volksgezondheid en Gehandicaptenbeleid, tot de staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid, tot de minister van Buitenlandse Betrekkingen en tot de minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie, over « het voorkomen en bestrijden van mogelijke chemische rampen naar aanleiding van de milieuramp te Bazel en de gevolgen hiervan ».

Sprekers: de heren Gryp, A. Geens, mevrouw Smet, staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken, blz. 249.

INTERPELLATIE (Verzoek):

Bladzijde 255.

De heer Pataer tot de minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie, over « het optreden van de rijkswacht tegen stakende Turkse vrachtwagenchauffeurs in dienst van een Nederlands bedrijf ».

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

Mme Panneels-Van Baelen et M. Mouton, secrétaires, prennent place au bureau.
Mevrouw Panneels-Van Baelen en de heer Mouton, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 5 m.
De vergadering wordt geopend te 15 u. 5 m.

CONGES — VERLOF

MM. Basecq, Dehousse et Somers, pour d'autres devoirs, Friederichs, empêché, et Windels, pour raison de santé, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Basecq, Dehousse en Somers, wegens andere plichten, Friederichs, belet, en Windels, om gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

COMMUNICATION — MEDEDELING

Fonds belgo-congolais d'amortissement et de gestion

Belgisch-Kongolees Fonds voor delging en beheer

M. le Président. — Par lettre du 26 novembre 1986, le président du Fonds belgo-congolais d'amortissement et de gestion a transmis au Sénat le rapport annuel 1985-1986 de ce Fonds.

Bij brief van 26 november 1986 heeft de voorzitter van het Belgisch-Kongolees Fonds voor delging en beheer aan de Senaat overgezonden, het jaarverslag 1985-1986 van dit Fonds.

— Dépôt au greffe.

Neergelegd ter griffie.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Inoverwegingneming — Prise en considération

De Voorzitter. — Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen.

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions.

U hebt de lijst van de verschillende in overweging te nemen voorstellen ontvangen, met opgave van de commissies waarnaar het bureau voornemens is ze te verwijzen.

Vous avez reçu la liste des différentes propositions à prendre en considération, avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les renvoyer.

Ik verzoek de leden die opmerkingen mochten hebben, mij die vóór het einde van de vergadering te doen kennen.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, zal ik beschouwen dat die voorstellen in overweging genomen zijn en verwezen naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées par le bureau.

QUESTIONS ORALES DE M. SMITZ A M. DAMSEAUX, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR «LA DESIGNATION DE STAGIAIRES DANS L'ENSEIGNEMENT PRIMAIRE» ET SUR «L'IMPACT DU PLAN DE SAINTE-ANNE DANS L'ENSEIGNEMENT SPECIAL ET UNIVERSITAIRE»

MONDELINGE VRAGEN VAN DE HEER SMITZ AAN DE HEER DAMSEAUX, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER «DE AANWIJZING VAN STAGIAIRS IN HET LAGER ONDERWIJS» EN OVER «DE GEVOLGEN VAN HET SINT-ANNAPLAN VOOR HET BUITENGEWOON ONDERWIJS EN HET UNIVERSITAIR ONDERWIJS»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle deux questions orales de M. Smitz au ministre de l'Education nationale sur «la désignation de stagiaires dans l'enseignement primaire» et sur «l'impact du plan Sainte-Anne dans l'enseignement spécial et universitaire».

La parole est à M. Smitz.

M. Smitz. — Monsieur le Président, ma première question concerne la désignation de stagiaires dans l'enseignement primaire.

Le plan Sainte-Anne a prévu la désignation de 700 stagiaires dans l'enseignement primaire francophone.

Ces stagiaires se répartissent de la manière suivante:

A. Apprentissage du néerlandais dans l'enseignement primaire: 476, soit pour l'enseignement de l'Etat: 58; pour l'enseignement subventionné officiel: 228; pour l'enseignement subventionné libre: 190.

B. Désignation de stagiaires dans l'enseignement officiel pour corriger les effets du capital-périodes — cours philosophiques —: 224.

M. le ministre voudra bien me faire connaître, pour chacune des rubriques précitées, la situation exacte au 31 octobre 1986.

Ma deuxième question a pour objet l'impact du plan Sainte-Anne dans l'enseignement.

M. le ministre a fait connaître l'impact du plan Sainte-Anne dans les différents types d'enseignement, sauf dans l'enseignement spécial et dans l'enseignement universitaire.

Je souhaiterais vivement obtenir des précisions quant à l'impact de ce plan Sainte-Anne, à la date du 31 octobre 1986, tant dans l'enseignement spécial que dans l'enseignement universitaire.

M. le Président. — La parole est à M. Damseaux, ministre.

M. Damseaux, ministre de l'Education nationale. — Monsieur le Président, concernant la désignation de stagiaires dans l'enseignement primaire, j'ai l'honneur de faire connaître à l'honorable membre le nombre de stagiaires Education nationale déjà désignés à la date du 31 octobre 1986.

En ce qui concerne l'apprentissage du néerlandais dans l'enseignement primaire, 476, ce nombre est pour l'enseignement de l'Etat: 12 sur 58; pour l'enseignement officiel subventionné: 223,5 sur 228; pour l'enseignement libre subventionné: 197 sur 190.

Quant à la désignation de stagiaires dans l'enseignement officiel, elle est, pour l'enseignement de l'Etat, de 145 sur 154, et pour l'enseignement officiel subventionné, de 63 sur 70.

Quant à l'impact du plan Sainte-Anne dans l'enseignement spécial, je signale à l'honorable membre que cet enseignement n'a pas été vraiment touché par les mesures d'économies.

L'impact du plan de rationalisation et de programmation de l'enseignement spécial se traduit, au niveau primaire, de la manière suivante:

A) *Rationalisation*: suppressions de types: 15 types sur 401 types, soit: pour l'Etat, 9 types sur 136 types; pour l'officiel subventionné, 1 type sur 95 types; pour le libre subventionné: 5 types sur 170 types.

Fusions d'écoles: cinq dans l'enseignement libre subventionné.

B) *Programmation*: six créations de types soit 4 dans l'officiel subventionné; 2 dans le libre subventionné.

Deux transformations de types dans le libre subventionné.

Au niveau secondaire, on ne note aucune incidence.

En matière de limitation des possibilités de dérogation, 1 p.c. ramené à 0,25 soit 357 périodes à accorder en dérogation contre 1422 en 1985-1986, tous réseaux confondus.

Pour 1986-1987, moins 357 répartis pour l'Etat à 118, pour l'officiel subventionné, à 82, pour le libre subventionné, à 157.

J'en viens aux dispositions relatives à certains élèves. Ces élèves représentent: 2,8 p.c. de la population scolaire totale, soit: 755 élèves sur 26 613.

Etat: 121 élèves; officiel subventionné: néant; libre subventionné: 634 élèves.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE BETREKKINGEN OVER «DE HOUDING VAN ONS LAND TEN AANZIEN VAN RECHTSTREEKSE BEMOEIINGEN IN DE GOLFOORLOG»

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU MINISTRE DES RELATIONS EXTERIEURES SUR «LA POSITION DE NOTRE PAYS A L'EGARD D'INTERVENTIONS DIRECTES DANS LA GUERRE DU GOLFE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen over «de houding van ons land ten aanzien van rechtstreekse bemoeiingen in de Golfoorlog.»

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, op donderdag 13 november 1986 om 1 uur GMT werd *coram populo* bevestigd dat de Verenigde Staten in de Golfoorlog rechtstreeks waren tussengekomen door geheime

onderhandelingen met, en wapenleveringen aan, een van de oorlogvoerende landen. Intussen hebben wij via de pers vernomen dat ook ons land bij die wapenleveringen zou betrokken zijn.

De motivatie voor deze tussenkomsten door de Verenigde Staten opgegeven was:

a) Het ondervinden van enige goodwill;

b) De pogingen om het Golfconflict te doen beëindigen;

c) De inspanningen om van politieke of religieuze geallieerden de vrijlating van gijzelaars te bekomen.

Elk waardeoordeel ter zake voorlopig terzijde latend, ware het nuttig met de meeste precisie te vernemen welke houding ons land, hetzij individueel, hetzij na overleg met andere westerse landen, tegenover dergelijke initiatieven heeft aangenomen of nog zal aannemen.

Gelet op de jongste berichten wil ik hier ook de vraag aan toevoegen of ons land inderdaad is betrokken bij de wapenleveringen aan een van de Golfstaten.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tindemans.

De heer Tindemans, minister van Buitenlandse Betrekkingen. — Mijnheer de Voorzitter, het debat over de jongste moeilijkheden in de Verenigde Staten naar aanleiding van recente spanningen tussen het Witte Huis, de veiligheidsadviseur, het *State-Department* en Landsverdediging is nog niet beëindigd. De Amerikaanse minister van Justitie werd belast met een grondig onderzoek.

Intussen heeft de voorzitter van het *National Security Committee*, Vice-Admiraal Poindexter, ontslag genomen en werd zijn adjunct, luitenant-kolonel North, afgezet.

Ik moet in alle eerlijkheid bekennen dat de inlichtingen waarover wij tot nu toe beschikken inzake eventuele geheime onderhandelingen met Iran en wapenleveringen aan dit land, nog zeer onvolledig zijn. Wij kunnen onmogelijk een oordeel vellen op grond van een nog onvolledig dossier, maar wij zullen vanzelfsprekend niet nalaten over de internationale aspecten van deze zaak onze mening te kennen geven aan onze bondgenoten, ook aan onze Amerikaanse bondgenoot zodra wij over voldoende en betrouwbare gegevens beschikken. Het lijkt geen twijfel dat wij over deze aangelegenheid van gedachten zullen wisselen in het kader van de politieke samenwerking van het Europa van de Twaalf.

Ik wil hier wel doen opmerken dat het een traditie is in de houding van de Verenigde Staten ten opzichte van de buitenwereld, onmiddellijk op te treden, met de beschikbare middelen, wanneer een Amerikaans staatsburger ergens in de wereld het slachtoffer is geworden van politieke willekeur. Dit is een vaststelling die men, wat men er ook moge van denken, niet uit het oog mag verliezen. Het feit dat in Iran, zoals u weet, een aantal Amerikaanse staatsburgers werden gegijzeld, heeft een invloed op de Amerikaanse politieke psychologie. Wij achten ons gelukkig dat in Iran geen landgenoten werden gegijzeld. België spant zich sinds jaren in om een einde te maken aan het conflict tussen Iran en Irak. Toen wij in 1982 het voorzitterschap hadden van de Europese Gemeenschap ben ik in het Midden-Oosten geweest. Er werden toen, onder meer, gesprekken gevoerd om na te gaan op welke wijze wij die twee oorlogvoerende landen zouden kunnen beïnvloeden om de wapens neer te leggen. Anderen hebben dit na ons gedaan; sommigen waren veel machtiger dan wij. Het resultaat kent u: de oorlog in dat gewest gaat voort.

De twaalf leden van de EG hebben initiatieven genomen. Zo hebben wij de vredesoproep van de secretaris-generaal van de UNO gesteund op 14 februari 1986. Wij hebben zelf een voorstel gedaan om het gebruik van chemische wapens in de wereld, en specifiek in dat gebied, streng te veroordelen. Met dat voorstel hebben wij de Veiligheidsraad willen steunen die een initiatief had genomen op 21 maart 1986.

Op 25 februari jongstleden werd tijdens een bijeenkomst van de twaalf ministers van Buitenlandse Zaken van de EG een verklaring goedgekeurd, gericht tot Iran en Irak, om de territoriale integriteit van dat gebied te eerbiedigen en om de handelsscheepvaart niet te verstoren in de Perzische Golf. Wij veroordeelden eveneens het wapengeweld en het gebruik van chemische wapens en spoorden de twee oorlogvoerende landen aan resolutie 285 van de Veiligheidsraad te eerbiedigen om te komen tot een rechtvaardige vrede.

Ik heb een kopie bij me van deze verklaring die toen aan de pers werd overhandigd.

Ik wens te herhalen dat België als klassiek standpunt heeft, geen exportvergunningen af te leveren aan landen in oorlog. Wij hebben een

wapenembargo gelegd op de export van wapens uit België naar Iran in 1980. Toen dat land in oorlog is getreden met Irak is het uitvoerverbod ook van toepassing geworden voor Irak.

Ik heb daareven nog in de Kamer, omstandiger dan hier, uiteengezet welke beschuldigingen werden geuit aan het adres van België inzake mogelijke wapenexport aan Iran. Er waren er drie in 1985 en 1986.

De eerste beschuldiging betreft export langs een maatschappij waarvan de zetel in België was gevestigd, de zogenaamde *International Air Tour of Nigeria*. Bij het onderzoek hebben wij vastgesteld dat die maatschappij intussen was ontbonden.

Ten tweede, er was sprake van wapenimport in Iran waarbij de naam België werd vernoemd als het land van verschepping. Wij hebben dit onderzocht en konden dat bericht niet bevestigen. Eilat — Israël —, een Deense reder en een Italiaanse haven waren erbij betrokken. Tenzij men lichtzinnig zou beschuldigen kan België er niet bij worden betrokken.

Ten derde, de jongste dagen zijn er twee berichten verschenen die hun oorsprong vinden in artikels uit het tijdschrift *Jane's Defence Weekly*. In een eerste artikel werd een reeks landen opgesomd die volgens het blad ertoe hebben bijgedragen een betekenisvol, « significant », arsenaal op te bouwen in Iran. België werd erbij vermeld. Wij hebben een enquête georganiseerd maar niets bewijst dat België erbij betrokken was. In een tweede artikel schrijft men dat door Syrië onderhandelingen zijn gevoerd die zijn afgesprongen. Dus is er niet eens een akkoord tot stand gekomen. Of er Belgen bij betrokken waren, kunnen wij dan ook niet bevestigen of ontkennen.

Wat kunnen wij nu doen? Wij zouden nu twee soorten onderzoeken kunnen beginnen: ten eerste, een administratief onderzoek bijvoorbeeld bij de douane of de Centrale Dienst voor contingenten en vergunningen om na te gaan of er een vergissing is gebeurd; ten tweede, aan het departement van Justitie zouden wij kunnen vragen een gerechtelijk onderzoek in te stellen. Op grond van de resultaten van ons eerste onderzoek is er echter geen enkele aanduiding dat de beweringen op waarheid zijn gebaseerd. Het lijkt ons dus voorbarig op het ogenblik zulk een onderzoek in te stellen op die schaal.

Ten tweede, ik overweeg na te gaan hoe — daarvoor moet ik vanzelfsprekend de regering consulteren, want andere departementen dan Buitenlandse Betrekkingen moeten daarbij optreden — de wapenexporteurs die een vergunning hebben gekregen, zich verbinden. De naam van de koper alsook het land van bestemming moeten gekend zijn en er mag geen afleiding zijn. De eindbestemming moet worden vermeld, wat men noemt de *end user*.

Indien zou worden vastgesteld — ik spreek dus in de voorwaardelijke wijze — dat iemand die een vergunning heeft gekregen op die voorwaarden, die clause van het contract niet heeft geëerbiedigd, moeten wij strenger kunnen optreden of meer controlemogelijkheden hebben. Dit is weliswaar uiterst moeilijk aangezien schepen op zee soms zelfs van nationaliteit en van vlag veranderen. Wij onderzoeken dit voor het ogenblik en ik neem mij voor zeer in het kort een voorstel te doen aan de regering. Of wij daarna met dit voorstel naar het Parlement komen, kan ik vandaag nog niet zeggen.

Dit is mijn antwoord op de vraag van de heer Van In. Hij mag ervan overtuigd zijn dat wij alles in het werk stellen om, waar wij iets kunnen doen, een einde te maken aan die zo lang aanslepende oorlog tussen Iran en Irak.

U weet dat wij op 1 januari aanstaande opnieuw voor een periode van zes maanden het voorzitterschap van de EG zullen waarnemen. Nu reeds heb ik consultaties gehad met Arabische collega's en met Arabische ambassadeurs in Brussel om na te gaan of er een middel is — of middelen —, en hoe wij die eventueel kunnen aanwenden, om aan het conflict een einde te maken en de vrede te doen heersen, ook in dat gebied. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

QUESTION ORALE DE M. HOFMAN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR « LA SITUATION FINANCIERE DES CENTRES DE RECHERCHE QUI DEPENDENT DU DEPARTEMENT DES AFFAIRES ECONOMIQUES »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HOFMAN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN OVER « DE FINANCIËLE TOESTAND VAN DE ONDERZOEKSCENTRA DIE AFHANGEN VAN HET DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Hofman au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires économiques sur « la situation financière des centres de recherche qui dépendent du département des Affaires économiques ».

La parole est à M. Hofman.

M. Hofman. — Monsieur le Président, le 18 octobre 1982, les arrêtés royaux n°s 99, 100 et 101 imposaient des mesures d'assainissement aux établissements de recherche dépendant du ministère des Affaires économiques, à savoir le Cen, l'Ire et l'Iniex. L'arrêté royal n° 191 du 30 décembre 1982 permet annuellement au Conseil des ministres de contrôler l'exécution des mesures d'assainissement approuvées.

Etant Liégeois, j'ai été heureux de constater que l'Iniex avait pu, malgré un statut fort contraignant, sortir de l'impasse, équilibrer ses finances et prendre une place enviée dans le domaine de la recherche industrielle. Etant Wallon, j'ai pu constater avec plaisir l'excellente santé financière et commerciale de l'Ire et son occupation omniprésente des créneaux très spécialisés des radioéléments. Etant Belge, il m'arrive d'entendre parler des difficultés persistantes du Cen et, paraît-il, du rapport constant des mesures d'assainissement prévues par les arrêtés royaux n°s 99 et 101.

Le gouvernement dans son accord du 24 novembre 1985 annexé à la déclaration gouvernementale a adopté à ce sujet une position nette, à savoir: « Les entreprises publiques soumises à un plan d'assainissement feront rapport pour le 31 mars 1986 sur l'état d'exécution du plan et sur ses perspectives d'ici à 1988. »

Je souhaite donc que M. le ministre puisse nous fournir les explications nécessaires sur l'état réel de la situation financière de ces trois centres.

M. le Président. — La parole est à M. Maystadt, ministre.

M. Maystadt, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires économiques. — Monsieur le Président, les trois centres subsidiés par le ministère des Affaires économiques ont été contraints par arrêté de pouvoirs spéciaux, en 1982, de se soumettre à un plan d'assainissement. Ces plans ont été respectés par les trois institutions au cours des exercices budgétaires successifs.

De nouvelles mesures d'économie ont été décidées par le gouvernement à Val-Duchesse. Pour chacune des trois institutions, on a limité de la même manière le montant de la subvention inscrite au budget des Affaires économiques. Les crédits de fonctionnement sont identiques en 1986 et 1987 et les crédits d'investissement ont été limités, pour les deux années, à 64 p.c. de leur montant initial.

Les crédits prévus pour 1986 et pour 1987 sont donc les suivants. Pour le Cen, au titre I, 2,152 milliards et au titre II, 197,7 millions. Pour l'Ire, au titre I, 177,5 millions et au titre II, 93,7 millions. Enfin, pour l'Iniex, au titre I, 200,9 millions et au titre II, 17,7 millions.

Cette limitation des crédits n'a pas créé de problèmes insurmontables pour l'Iniex et l'Ire qui, depuis plusieurs années, se sont efforcés de diversifier leurs activités de manière telle qu'une part croissante de celles-ci est financée par des tiers. Il n'en est pas de même au Cen, pour lequel la subvention des Affaires économiques reste la source principale de financement, y compris pour des activités qui ne relèvent plus de la compétence nationale.

En effet, ces centres ont une double fonction à la fois de recherche de service public dans des matières de compétence nationale — par exemple, le cycle du combustible nucléaire ou la sécurité dans les mines — et de recherche appliquée dans des matières de compétence régionale.

L'Etat national continuera, bien entendu, à assumer les responsabilités qui sont les siennes et, par conséquent, continuera à financer la première fonction, selon des modalités qui restent à préciser. En revanche, les trois institutions seront transférées aux régions concernées qui devront assurer leur financement pour tout ce qui ne concerne pas directement des matières nationales.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER EGELMEERS AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE, OVER « DE VERMINDERING VAN HET AANTAL ARBEIDSUREN EN DE WIJZIGINGEN AAN DE UURROOSTERS VAN HET PTT-ONDERHOUDSPERSONEEL »

QUESTION ORALE DE M. EGELMEERS AU SECRETAIRE D'ETAT AUX POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, SUR « LA REDUCTION DU NOMBRE D'HEURES DE TRAVAIL ET LA MODIFICATION DES HORAIRES DU PERSONNEL D'ENTRETIEN AUX PTT »

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Egelmeers voor het stellen van een mondelinge vraag aan de staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie, over « de vermindering van het aantal arbeidsuren en de wijzigingen aan de uurroosters van het PTT-onderhoudspersoneel ».

De heer Egelmeers. — Mijnheer de Voorzitter, vanaf 1 december 1986 zijn er drastische wijzigingen aan de arbeidsvoorwaarden van het PTT-onderhoudspersoneel dat meestal uit vrouwen bestaat en dat valt onder de toepassing van de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten. De wijzigingen zijn zelfs van toepassing op de statutair benoemden.

De vermindering van de arbeidsuren is verschillend van persoon tot persoon maar kan gaan van 10 uur tot 2 uur per week; daarbij komt nog dat zij verplicht worden om op zaterdagvoormiddag te werken.

Het is dus duidelijk dat het geveerde personeel hetzelfde werk moet uitvoeren met minder arbeidsuren.

Er moet worden opgemerkt dat over het algemeen de bepalingen van de arbeidsovereenkomstenwet niet werden nageleefd.

Het ware nuttig te vernemen of deze vooropgestelde bezuinigingen op zulke onverantwoorde wijze zullen toegepast blijven.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris D'Hondt.

Mevrouw D'Hondt-Van Opdenbosch, staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie, toegevoegd aan de Eerste Minister. — Mijnheer de Voorzitter, het geachte lid merkt terecht op dat de ingevoerde saneringen een verhoogde produktiviteit bij het onderhoudspersoneel beogen. Met het oog hierop werd, per kantoor, het geraamde aantal uren voor reiniging aangepast.

Dit heeft inderdaad tot gevolg dat de inschakeling van sommige personeelsleden moest worden verminderd. Hierbij werden de wettelijke opzeggingstermijnen evenwel scrupuleus gerespecteerd en werd aan de betrokken personeelsleden, die onder toepassing vallen van de wetgeving op de arbeidscontracten een nieuw contract aangeboden op basis van de nieuwe arbeidsduur.

In vele gevallen werd het inkomensverlies gedeeltelijk goedge maakt door toepassing van het koninklijk besluit van 28 mei 1986 tot wijziging van de werkloosheidsreglementering met het oog op de herverdeling van de beschikbare arbeid.

Personeelsleden wier arbeidsduur werd verminderd kunnen bij het vrijkomen van uren in het kantoor, de herverdeling vragen tot beloop van het vroegere urenpeil en bovendien solliciteren naar vacante betrekkingen in andere postkantoren.

Met betrekking tot de verplichting opgelegd om het onderhoud te verzekeren op zaterdagvoormiddag door desbetreffende personeelsgroep moet ik u mededelen dat deze regeling op uitdrukkelijk verzoek van de vakverenigingen werd ingevoerd. Ik heb evenwel gemeend dit aan de appreciatie van de onmiddellijke chef te moeten overlaten.

QUESTION ORALE DE M. LALLEMAND AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES ET AU MINISTRE DE L'INTERIEUR, DE LA FONCTION PUBLIQUE ET DE LA DECENTRALISATION, SUR « LE REFOULEMENT ILLÉGAL DES REFUGIES POLITIQUES A L'AÉROPORT DE ZAVENTEM »

MONDELINGE VRAAG AAN DE HEER LALLEMAND AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTRE VAN JUSTITIE EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN EN AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, OPENBAAR AMBT EN DECENTRALISATIE, OVER « DE ILLEGALE TERUGDRIJVING VAN POLITIEKE VLUCHTELINGEN OP DE LUCHTHAVEN VAN ZAVENTEM »

M. le Président. — La parole est à M. Lallemand pour poser une question orale au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des

Réformes institutionnelles et au ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation, sur « le refoulement illégal des réfugiés politiques à l'aéroport de Zaventem ».

La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand. — Monsieur le Président, il apparaît que les services de gendarmerie chargés du service des frontières à l'aéroport de Bruxelles-National refoulent délibérément des étrangers qui sollicitent l'asile politique en Belgique et les forcent même à réintégrer les avions retournant vers les pays d'où ils viennent.

Il en a été ainsi, notamment, à l'égard de M. Azdin Baycuman, d'origine kurde, le 22 septembre 1986.

Il apparaît que certains dirigeants des barreaux vous auraient écrit pour protester contre ces pratiques intolérables.

J'aimerais vous demander si le comportement des gendarmes a été déterminé par des ordres donnés par votre administration, si des instructions ont été données pour mettre fin à ces pratiques et pourquoi, depuis octobre 1986, vous avez cru devoir imposer aux avocats chargés de la défense des étrangers, candidats réfugiés politiques, l'autorisation de la police des étrangers pour accéder à la zone neutre de l'aéroport et pourquoi cette autorisation est systématiquement refusée.

M. le Président. — La parole est à M. Gol, Vice-Premier ministre.

M. Gol, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, il est exact que, dans la journée du 22 septembre 1986, un ressortissant turc répondant au nom de Baycuman, Aydin, venant d'Istanbul, a demandé l'entrée sur le territoire belge. Il n'était pas en possession d'un visa pour la Belgique et était en transit pour Londres. Il parlait un peu l'anglais.

M. Egelmeers, vice-président, prend la présidence de l'assemblée

Après avoir été interrogé à l'aide de deux interprètes occasionnels, il apparaissait qu'il demandait de pouvoir entrer en Belgique dans le seul but de rendre visite à des membres de sa famille.

Conformément à l'article 3 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, la gendarmerie a procédé au refoulement de l'intéressé.

Celui-ci n'a, en effet, à aucun moment, demandé le statut de réfugié et a d'ailleurs signé, dans sa langue, une demande visant à obtenir l'entrée pour raison de visite. J'ajoute qu'une avocate, représentant la famille de l'intéressé, est intervenue auprès de la gendarmerie à deux reprises pour tenter d'entrer en contact avec l'étranger.

Elle a invoqué notamment pour l'étranger le bénéfice du statut de réfugié.

Le lendemain matin, l'avocate s'est présentée avec un interprète.

En fin de matinée, l'autorisation d'accès à la zone de transit a été accordée par la Régie des Voies aériennes à l'avocate.

Toutefois, l'étranger en cause qui, je le répète, n'a jamais demandé personnellement le statut de réfugié, avait été reconduit à l'avion à destination de son aéroport d'origine. Il ne s'agit pas d'une procédure arbitraire, comme semble l'affirmer l'honorable membre.

En effet, il a été constaté un usage abusif de la demande de statut par des tiers alors que la personne en cause n'avait pas formulé elle-même cette intention.

Le recours de tiers, y compris un avocat, pour formuler pareille demande est anormal, quand il n'y a pas eu explicitement mandat. Je crois — je l'ai dit et le répéterai aux représentants des ordres des avocats — que la profession d'avocat s'exerce en principe au bureau de ce dernier, dans son cabinet, et non dans le hall de transit d'un aéroport.

C'est dans ce contexte que j'ai décidé de ne plus autoriser l'accès à la zone de transit à l'aéroport de Bruxelles-National aux avocats, sauf cas exceptionnel dûment motivé, quand l'étranger demande nominativement son avocat, et réciproquement.

S'il est exact que l'autorisation d'accès à la zone de transit relève de la compétence de la Régie des Voies aériennes, il n'en reste pas moins que les autorisations d'accès sollicitées dans les cas visés ont trait à la situation administrative d'étrangers, matière qui relève de ma compétence.

C'est ainsi que, dorénavant, la Régie des Voies aériennes sollicitera, via la gendarmerie de Zaventem, l'accord préalable de l'Office des étrangers qui décidera dans le sens indiqué ci-dessus.

En ce qui concerne le problème général, vous n'ignorez pas que depuis quelques années, le nombre d'étrangers qui revendiquent la qualité de réfugié en Belgique ne cesse de croître. Or, il apparaît, à la suite de l'examen de leur demande, que la plupart de ces étrangers ne répondent pas à la définition de réfugié telle qu'elle est précisée par la convention de Genève de 1951 et que ce sont, en réalité, des motifs économiques qui justifient leur demande.

En fait, demander la qualité de réfugié permet à de nombreux étrangers de contourner la décision gouvernementale de limiter l'immigration des travailleurs étrangers extérieurs à la Communauté européenne, avec les conséquences dommageables qui en résultent.

Dans cette optique, permettre sans condition ni contrôle l'accès au territoire à tout étranger, quelle que soit sa situation, qui prétend à la qualité de réfugié et demande à être reconnu comme tel à la frontière, ne peut qu'aggraver la situation décrite ci-dessus.

Je déposerai incessamment à la Chambre un projet de loi modifiant la procédure en cette matière ainsi que d'autres dispositions de la loi de 1980 sur le statut des étrangers.

En attendant et à la lumière de ce qui précède, j'ai décidé qu'à partir du 30 octobre 1986, l'examen de recevabilité prévu par la loi et à faire par mes services pour certains étrangers qui se déclarent candidats réfugiés politiques à la frontière, sera effectué à l'aéroport de Bruxelles-National avant le passage en dehors de la zone de transit.

Il s'agit en l'occurrence, pour le moment, de ressortissants du Ghana, de l'Inde et du Pakistan, pays où il y a le moins de problèmes politiques et dont les ressortissants abusent manifestement en grand nombre de la possibilité de se déclarer réfugiés.

L'examen de recevabilité en question est effectué en application de l'article 52 de la loi du 15 décembre 1980 qui stipule que le ministre de la Justice peut décider que l'étranger qui prétend à la qualité de réfugié et demande à être reconnu comme tel ne sera pas admis à séjourner ou à s'établir en cette qualité dans le royaume, si entre autres, après le fait l'ayant amené à quitter son pays ou à en demeurer éloigné, l'étranger a résidé plus de trois mois dans un pays tiers et quitté celui-ci sans y être contraint.

Dès qu'il apparaît qu'un étranger a résidé dans un autre pays que la Belgique ou son pays d'origine, il lui appartient de démontrer qu'il n'a pas résidé plus de trois mois dans ce second pays.

Dans le cadre de la procédure décrite ci-dessus, mes services ont effectué à Bruxelles-National, à la date du 25 novembre 1986, l'examen de recevabilité pour 91 cas dont 90 personnes de nationalité ghanéenne et une de nationalité pakistanaise.

Dans de nombreux cas, j'ai pris une décision de refus de séjour pour cause de non-recevabilité. Les autres personnes ont pu entrer en Belgique en attendant l'aboutissement de la procédure en reconnaissance.

Je continuerai à appliquer ce principe jusqu'à l'adoption, que j'espère rapide, du projet de loi que je déposerai prochainement.

QUESTION ORALE DE M. SMITZ AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «LA DESIGNATION D'UN MAGISTRAT ASSURANT LA PRESIDENCE DE LA CHAMBRE FRANCO-PHONE DE RECOURS EN MATIERE DE CENTRES PUBLICS D'AIDE SOCIALE DE LA PROVINCE DE LIEGE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER SMITZ AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE AANWIJZING VAN EEN MAGISTRAAT VOOR HET VOORZITTERSCHAP VAN DE FRANSTALIGE BEROEPSKAMER VAN DE OPENBARE CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN DE PROVINCIE LUIK»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Smitz au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur «la désignation d'un magistrat assurant la

présidence de la chambre francophone de recours en matière de centres publics d'aide sociale de la province de Liège.

La parole est à M. Smitz.

M. Smitz. — Monsieur le Président, ma question concerne la désignation d'un magistrat assurant la présidence de la chambre de recours en matière de centres publics d'aide sociale de la province de Liège.

Depuis sa création, la chambre provinciale de recours comptait un président effectif et un président suppléant.

Ces deux magistrats se partageaient les audiences, de manière telle qu'aucun retard important ne s'est jamais créé.

En mars 1986, le président effectif a donné sa démission pour des raisons de santé.

Jusqu'en août 1986, le président suppléant a donc assumé la totalité des audiences; à ce moment, étant touché par la limite d'âge et se trouvant dans un état de santé précaire, il a, lui aussi, donné sa démission.

Dès lors, depuis le mois d'août, la chambre de recours se trouve sans président désigné et se voit donc contrainte, face aux problèmes humains posés par les demandeurs, de siéger dans l'illégalité.

L'honorable ministre pourrait-il me faire connaître les raisons de cette non-désignation pour le moins regrettable et la suite qu'il entend réserver à cette situation qui ne peut en aucun cas continuer?

M. le Président. — La parole est à M. Gol, Vice-Premier ministre.

M. Gol, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, par lettre du 21 avril 1986, M. Bertouille, ministre de la Communauté française, me signalait qu'en date du 16 janvier 1986, M. Marcel Drion, premier président de la Cour du travail de Liège, avait présenté sa démission de ses fonctions de président de la chambre de recours de langue française de la province de Liège en matière de centres publics d'aide sociale.

Entre le 13 mai 1986 et le 7 août 1986, un échange de correspondance eut lieu entre le ministère de la Justice et le procureur général près la Cour d'appel de Liège, concernant la recherche d'un magistrat susceptible d'être désigné dans la susdite commission, et ce en vertu des articles 294 et 295 du Code judiciaire.

En date du 7 août 1986, M. le procureur général près la Cour d'appel de Liège marquait son accord concernant la nomination de M. Claude Jammaer, substitut général près la Cour du travail de Liège, en qualité de président de la chambre précitée.

Par lettre du 22 août 1986, je proposais cette nomination à M. Bertouille, ministre de la Communauté française, et le priais de bien vouloir me faire parvenir une copie de l'arrêté de nomination du magistrat précité auxdites fonctions.

Une copie de cet arrêté, daté du 9 octobre 1986, m'est parvenue. Le magistrat a donc été désigné. Un projet d'arrêté royal d'autorisation, pris en vertu de l'article 294 du Code judiciaire, sera soumis dans les plus brefs délais à la signature de Sa Majesté le Roi.

En ce qui concerne le poste de président suppléant, M. Bertouille me signalait, le 24 septembre 1986, que M. Georges Prignon, juge de paix du canton d'Herstal, avait décidé de remettre sa démission.

En date du 23 octobre 1986, je demandais l'avis de M. le premier président de la Cour d'appel de Liège concernant la désignation de Mme Cécile Dumortier, juge au tribunal de première instance de Liège, en remplacement de M. Prignon.

Le 5 novembre 1986, ce haut magistrat marquait son accord à ce sujet.

Par lettre du 12 novembre 1986, je proposais cette nomination à M. Bertouille et le priais de me faire parvenir une copie de l'arrêté de nomination de Mme Dumortier auxdites fonctions. Le ministre me signale que cette nomination interviendra prochainement. Les mandats à désigner par le ministre de la Communauté française avec l'accord du ministre de la Justice seront donc pourvus. C'est déjà le cas pour l'un d'eux.

QUESTION ORALE DE MME TRUFFAUT AU MINISTRE DES FINANCES SUR « L'ÉPUISEMENT DES CREDITS ALLOUES A LA CAISSE NATIONALE DES CALAMITES ET L'INTERRUPTION SUBSEQUENTE DU PAIEMENT DES INDEMNITES AUX VICTIMES DU TREMBLEMENT DE TERRE DE 1983 A LIEGE »

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW TRUFFAUT AAN DE MINISTER VAN FINANCIEN OVER « DE UITPUTTING VAN DE KREDIETEN TOEGEKEND AAN DE NATIONALE KAS VOOR RAMPENSCHADE EN DAAROP VOLGENDE STOPZETTING VAN DE UITKERING VAN SCHADEVERGOEDING AAN DE SLACHTOFFERS VAN DE AARDSCHOK VAN 1983 TE LUIK »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Truffaut au ministre des Finances sur « l'épuisement des crédits alloués à la Caisse nationale des calamités et l'interruption subséquente du paiement des indemnités aux victimes du tremblement de terre de 1983 à Liège ».

La parole est à Mme Truffaut.

Mme Truffaut. — Monsieur le Président, M. le ministre n'ignore pas l'interruption survenue en juillet 1986 du paiement des indemnités aux victimes du tremblement de terre de 1983, due à l'épuisement des crédits alloués à la Caisse nationale des calamités.

Pourrait-il me faire connaître la manière dont le gouvernement compte faire face à ses obligations dans le cadre de la loi du 12 juillet 1976, et me dire :

1) Quand sera mise à l'ordre du jour d'un Conseil des ministres la demande d'une nouvelle dotation au ministre des Finances, ainsi qu'il m'en informait dans une lettre du 15 septembre ?

2) Quel montant compte-il proposer, étant donné que M. le ministre des Travaux publics, en réponse à une interpellation, disait, en février 1986, avoir établi des ordres de paiements pour 992 millions, alors qu'à ce jour, pour l'année 1986, 300 millions approximativement auraient été affectés à des indemnités et qu'en 1985, la dotation à la Caisse nationale des calamités s'élevait à 487 millions ?

3) Est-il exact que la tranche spéciale de la Loterie nationale versée à la Caisse des calamités représente, pour 1986, le montant de 2 millions contre 30 millions en 1985 ? Quelle est la raison de cette diminution ?

4) Peut-on évaluer, même approximativement, la somme globale correspondant à la TVA perçue sur les travaux occasionnés par le tremblement de terre ? Ne serait-il pas légitime d'en faire bénéficier la Caisse des calamités ?

5) Enfin, monsieur le ministre, quelle information rassurante pouvez-vous apporter aux sinistrés qui ont contracté des emprunts et qui ne perçoivent pas l'indemnisation à laquelle ils ont droit ?

M. le Président. — La parole est à M. Damseaux, ministre, qui répondra in lieu et place du ministre des Finances.

M. Damseaux, ministre de l'Education nationale. — Monsieur le Président, chers collègues, le gouvernement s'est déjà penché à plusieurs reprises sur le problème délicat du paiement des victimes du tremblement de terre dans la région liégeoise.

En ce qui concerne la réponse aux questions précises posées par l'honorable membre, je peux fournir les réponses suivantes :

1. Un dossier est actuellement introduit auprès des instances budgétaires. Ensuite, il pourra être soumis au Conseil des ministres.

2. Le montant des crédits supplémentaires sollicités pour couvrir les besoins du Fonds des calamités pour 1986 s'élève, conformément à l'information fournie par le service compétent du ministère des Travaux publics, à 300 millions de francs.

Ainsi les montants globaux pour 1986 pourraient s'élever à un montant total de 882 millions, qui comprend les sommes déjà libérées, le montant supplémentaire actuellement sollicité, le montant libéré dans le cadre de la dernière tranche des crédits provisoires de 1986, ainsi que celui mis à disposition par la Loterie nationale.

3. Le subside en provenance de la Loterie nationale pour 1986 s'élève à 32 millions et non pas à 2 millions.

La mise à disposition des crédits par la Loterie nationale se base sur des règles strictes. En principe, le bénéfice d'une tranche bien déterminée est mis à la disposition du Fonds des calamités.

Le hasard veut que, pour la tranche concernée, il y avait beaucoup de gagnants et que, par conséquent, le bénéfice était réduit à 2 millions. Nonobstant cela, la Loterie nationale a versé le 27 octobre 1986, 32 millions au Fonds des calamités en puisant dans ses propres réserves.

4. L'estimation du produit de la TVA perçue sur les travaux occasionnés par le tremblement de terre, peut difficilement être fixée, à défaut d'information précise sur l'ensemble des frais de restauration.

Le principe général budgétaire d'unité de caisse ne permet pas d'affecter au Fonds des calamités le produit de la TVA perçue sur ces travaux.

5. Comme je l'ai signalé, j'ai pris les dispositions nécessaires en vue de la liquidation, aussi rapide que possible, des indemnités aux victimes de tremblement de terre dans la région liégeoise en prévoyant, en même temps, des mesures conservatoires et en sollicitant également des crédits supplémentaires.

QUESTIONS ORALES DE M. GEVENOIS A M. DAMSEAUX, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR « L'APPLICATION DU SYSTEME DU CAPITAL-PERIODES DANS L'ENSEIGNEMENT FONDAMENTAL » ET SUR « L'INSTANCE QUI, A LA RENTREE SCOLAIRE, DOIT ETRE SAISIE DU PROBLEME DE L'ORGANISATION DE L'ENSEIGNEMENT FONDAMENTAL »

MONDELINGE VRAGEN VAN DE HEER GEVENOIS AAN DE HEER DAMSEAUX, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER « DE TOEPASSING VAN HET LESTIJDENPAKKET IN HET BASISONDERWIJS » EN OVER « DE INSTANTIE DIE BIJ DE AANVANG VAN HET NIEUWE SCHOOLJAAR GERAADPLEEGD MOET WORDEN OVER DE ORGANISATIE VAN HET BASISONDERWIJS »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle les questions orales de M. Gevenois à M. Damseaux, ministre de l'Education nationale, sur « l'application du système du capital-périodes dans l'enseignement fondamental » et sur « l'instance qui, à la rentrée scolaire, doit être saisie du problème de l'organisation de l'enseignement fondamental ».

La parole est à M. Gevenois.

M. Gevenois. — Monsieur le Président, ma première question a trait à l'application du système du capital-périodes dans l'enseignement fondamental.

Depuis de nombreuses années, différents responsables de l'organisation de notre enseignement fondamental constatent que la durée de cette formation en jours et en heures de cours a sensiblement diminué depuis les années cinquante. Ceci devrait nous inciter à valoriser au maximum le temps passé dans une école fondamentale.

Nous sommes loin du compte, surtout depuis l'application du système du capital-périodes. En effet, alors qu'auparavant le système appliqué permettait le subventionnement d'une classe dite « menacée » jusqu'au 30 septembre de l'année scolaire suivante, ce qui donnait le temps de l'organiser autrement, le système du capital-périodes, lui, sanctionne immédiatement, le 1er octobre de l'année scolaire même, un manque d'élèves, par la perte d'un ou de plusieurs emplois.

La rentrée scolaire se faisant sur les bases de l'année scolaire écoulée, on crée, en cas de perte d'élèves, aussi bien chez les parents que chez les enseignants, un climat d'incertitude peu propice au travail. En effet, il est très difficile de bien travailler pendant le mois de septembre, alors que tous les intéressés savent que les structures de l'école peuvent changer, ces changements permettant, eux aussi, de nouveaux déplacements d'élèves.

Sans discuter de la portée du système du capital-périodes, ne croyez-vous pas qu'il y aurait intérêt à réduire cette période de comptage et d'arrêter les chiffres de population le septième ou le quatorzième jour après la rentrée ?

Ma deuxième question est relative à l'instance qui, à la rentrée scolaire, doit être saisie du problème de l'organisation de l'enseignement fondamental.

L'article 23 de l'arrêté royal du 30 août 1984 portant organisation de l'enseignement maternel et primaire sur base d'un capital-périodes précise que le pouvoir organisateur décide de l'affectation du capital-périodes après consultation du personnel directeur et enseignant et, le cas échéant, de l'association de parents reconnue.

Ceci implique donc que des personnes non responsables peuvent être consultées.

Par ailleurs, l'arrêté royal portant exécution de la loi du 19 décembre 1974, organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités, précise qu'un comité particulier distinct de l'enseignement officiel subventionné doit être installé dans chaque commune pour y négocier ou se concentrer sur certains problèmes, sur base paritaire, donc sans intervention des associations de parents.

Monsieur le ministre pourrait-il me renseigner sur l'instance qui doit être saisie du problème de l'organisation de l'enseignement fondamental à la rentrée scolaire ?

M. le Président. — La parole est à M. Damseaux, ministre.

M. Damseaux, ministre de l'Education nationale. — Monsieur le Président, j'ai l'honneur de faire savoir à l'honorable membre qu'en vertu de l'article 23 de l'arrêté royal du 30 août 1984 portant organisation de l'enseignement maternel et primaire ordinaire sur base d'un capital-périodes, c'est le pouvoir organisateur qui décide de l'affectation du capital-périodes, après consultation du personnel directeur et enseignant et, le cas échéant, de l'association de parents reconnue.

Ceci implique que des personnes parfaitement concernées par l'avenir de l'école, en l'occurrence les parents, sont mêlées à la discussion concernant le choix de l'encadrement pédagogique qui sera privilégié au cours de l'année scolaire considérée.

Ce choix est d'ailleurs limité par l'article 21 du même arrêté royal, puisqu'il ne permet pas de mettre un enseignant en disponibilité aussi longtemps que des membres temporaires du personnel restent en activité de service dans les écoles du même pouvoir organisateur.

Il ne s'agit donc pas, dans le cas présent, d'organiser des relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités.

En conséquence, l'affectation du capital-périodes dans l'enseignement maternel et primaire ne relève pas de la compétence de ces comités particuliers.

En réponse à la deuxième question, j'ai l'honneur, monsieur le Président, de faire savoir à l'honorable membre que l'application des normes de 1966, ou des principes de la mini-rationalisation de 1975, faisait perdre immédiatement les emplois si la diminution du nombre d'élèves entraînait la perte de deux emplois ou plus.

Un sursis de 13 mois était accordé si la perte d'élèves n'entraînait la suppression que d'une seule classe.

Ce sursis de 13 mois a été supprimé par l'introduction du capital-périodes, au profit de la programmation de ce niveau d'enseignement. En effet, c'est grâce à l'introduction de ce nouveau système que de nouvelles écoles ou sections peuvent être créées.

Vous me demandez de réduire le temps d'incertitude qui existe dans une école lorsqu'il y a perte d'élèves, constatée dès la rentrée scolaire en raison de la perte d'un certain nombre d'enfants par rapport à la rentrée scolaire précédente.

Vous n'ignorez pas que les parents ont le droit de changer leurs enfants d'école au cours du mois de septembre. Peu usent de ce droit, j'en conviens. Mais il n'entre nullement dans mes intentions de réduire, voire de supprimer ce droit, à moins de modifier profondément la législation et de demander — cela se passe d'ailleurs ainsi en RFA — l'inscription des élèves avant les vacances scolaires et non après. Cette question demande un temps de réflexion beaucoup plus long et mériterait un débat approfondi au sein de la commission de l'Education nationale de la Haute Assemblée, notamment.

De plus, le comptage des élèves au 1er octobre permet d'éviter que des enfants ne comptent pas régulièrement par suite d'une inscription tardive due à des raisons familiales, notamment un allongement des congés ou une rentrée tardive au pays.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VALKENIERS AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE PRANGENDE NOODSITUATIE IN DE PSYCHIATRIE SEDERT DE OPRICHTING VAN DE A-DIENSTEN»

QUESTION ORALE DE M. VALKENIERS AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «LA SITUATION ALARMANTE DE LA PSYCHIATRIE DEPUIS LA CREATION DES SERVICES A»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Valkeniers aan de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen over «de prangende noodsituatie in de psychiatrie sedert de oprichting van de A-diensten».

Het woord is aan de heer Valkeniers.

De heer Valkeniers. — Mijnheer de Voorzitter, voor een dienst van 30 bedden kunnen de geneeskundige en heelkundige diensten beschikken over 12 verplegenden. Dit kader blijft constant met een minimumbezetting van 80 pct.

In de psychiatrische A-diensten hebben we voor 30 A-bedden een personeelsbezetting van 11 verplegenden en 5 paramedici of opvoedkundigen voor een bezetting van 100 pct., die onmiddellijk vermindert naargelang van de bezetting. Verder dienen er 's avonds en 's nachts steeds 2 verplegenden van dienst te zijn. Op de koop toe zien we dat in deze A-diensten steeds heel wat psychogeriatrische en zelfs gemengd neurologisch-psychiatrische patiënten aanwezig zijn die zeer veel zorgen vragen om dan nog te zwijgen over de grote stress waarmee het verplegend psychiatrisch personeel geregeld wordt geconfronteerd.

Dit heeft tot gevolg dat de verplegenden in de A-diensten meer en moeilijker diensten moeten presteren, zodat niet alleen hun eigen gezondheid er komt onder te lijden doch ook hun familie en spijsijt genoeg ook de patiënten.

In die omstandigheden acht ik het dan ook meer dan noodzakelijk dat dringend de normen voor deze A-diensten worden herzien en aangepast aan de werkelijke noden.

Graag kende ik de zienswijze van de minister op deze prangende noodsituatie waarmee we in de psychiatrie worden geconfronteerd sedert de oprichting van de A-diensten.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dehaene.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, in tegenstelling met wat de heer Valkeniers suggereert, is de verpleegkundige en paramedische omkadering voor de psychiatrische ziekenhuiszorg, in vergelijking met vroeger, in belangrijke mate verbeterd door de thans geldende omkaderingsnormen voor de A-diensten.

De psychiatrische zorg vraagt ongetwijfeld veel inzet van het personeel. Tot op heden werd mij evenwel vanuit de betrokken ziekenhuizen of ziekenhuisorganisaties nooit de opmerking gemaakt dat de personeelsomkadering voor de A-diensten onvoldoende zou zijn. Indien er in dit verband suggesties worden gedaan, zal ik ze met de nodige aandacht bestuderen.

QUESTION ORALE DE M. SMITZ AU MINISTRE DES TRAVAUX PUBLICS SUR «L'INDEMNISATION DEFINITIVE DES SINISTRES DE LA CATASTROPHE SURVENUE A LIEGE EN 1983, EN PARTICULIER CEUX DU QUARTIER DE LAVEU»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER SMITZ AAN DE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN OVER «DE DEFINITIEVE SCHADEVERGOEDING VOOR DE GETROFFENEN VAN DE RAMP VAN 1983 IN LUIK, IN HET BIJZONDER DE BEWONERS VAN DE LAVEU-BUURT»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Smits au ministre des Travaux publics sur «l'indemnisation définitive

des sinistrés de la catastrophe survenue à Liège en 1983, en particulier ceux du quartier de Laveu ».

La parole est à M. Smitz.

M. Smitz. — Monsieur le Président, cette question a déjà été posée à de nombreuses reprises, mais la situation étant devenue intolérable, il me paraît indispensable de la réitérer.

Depuis novembre 1983, de nombreux sinistrés du quartier de Laveu à Liège attendent que le Fonds des calamités s'acquitte enfin du paiement total des indemnités qui leur sont dues.

Il y a trois ans maintenant que les intéressés attendent que l'Etat remplisse ses devoirs à leur égard.

Je sais qu'il conviendrait de réalimenter le Fonds des calamités et je considère que les lenteurs apportées sont intolérables.

L'honorable ministre peut-il intervenir pour que cette situation inadmissible soit enfin et définitivement réglée, et ce dans les délais les plus brefs ?

M. le Président. — La parole est à M. Olivier, ministre.

M. Olivier, ministre des Travaux publics. — Monsieur le Président, il est malheureusement exact que de nombreux sinistrés, dont ceux du quartier de Laveu à Liège, attendent encore le paiement des indemnités qui leur reviennent depuis les décisions prises entre-temps par M. le gouverneur de la province.

Mais il faut également admettre que, depuis la prise progressive de ces décisions, la Caisse nationale des calamités a payé plus d'un milliard aux sinistrés de Liège sur près de deux milliards décaissés pour l'ensemble du royaume depuis l'approbation de la loi du 12 juillet 1976.

Un effort de solidarité a donc été fourni pour faire face à cette calamité, importante par son ampleur et fort pénible pour de très nombreux sinistrés.

Ce n'est certes pas suffisant. Aussi, consciente de cette situation ainsi que des risques de dépassement des crédits prévus au budget de mon collègue des Finances — car la Caisse des calamités émerge au budget de son département — par suite de l'accélération de la prise de décisions d'indemnisation, mon administration établissait-elle, dès fin 1985, une prévision d'un milliard pour 1986.

Au rythme des dépenses que nous avons connues par le passé, 500 millions auraient suffi. En 1986, ce montant était atteint dans les six premiers mois de l'année, alors que, durant le second semestre, mon administration traite encore des demandes portant sur plusieurs centaines de millions.

Ce rythme réel confirmait donc le bien-fondé de la prévision, que je n'ai cessé de défendre, alors que les crédits accordés restaient limités aux dotations de 1985.

Tout est mis en œuvre actuellement pour trouver, dans les meilleurs délais possibles, une solution qui puisse être retenue dans le cadre général des limites budgétaires que s'est fixées le gouvernement, ce qui fera l'objet de propositions qui seront formulées par mon collègue des Finances lors d'une des prochaines réunions du Conseil des ministres.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN OVER «DE ONAANVAARBARE GEVOLGEN VAN AANPASSINGSWERKEN AAN DE ZOGENAAMDE EXPRESWEG TE BRUGGE»

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU MINISTRE DES TRAVAUX PUBLICS SUR «LES CONSEQUENCES INADMISSIBLES DES TRAVAUX D'AMENAGEMENT DE LA VOIE EXPRESS A BRUGES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In aan de minister van Openbare Werken over «de onaanvaardbare gevolgen van aanpassingswerken aan de zogenaamde expresweg te Brugge».

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, te Brugge-Sint-Andries zou, ingevolge de lopende aanpassingswerken aan de expresweg, namelijk de

vroegere rijksweg 905, de Zandstraat als verbindingsweg tussen belangrijke woon- en werkkernen ophouden te bestaan.

De gedupeerde omwonenden, onder wie handelaars en garagebezitters, hebben al aangekondigd de benadeling van hun patrimonium in eisen tot schadevergoeding te zullen omzetten.

Vermits er alsnog ruimte is om de tunnel voor fietsers en voetgangers, als enige verbinding tussen de gedeelten Zandstraat, in een volwaardige ondertunneling om te zetten, ware het nuttig te vernemen of aan de desiderata van de betrokkenen gehoor kan worden gegeven.

M. le Président. — La parole est à M. Olivier, ministre.

M. Olivier, ministre des Travaux publics. — Monsieur le Président, au début de 1984, on a défini les travaux d'aménagement de la RN31 dans son passage à Bruges.

Ces derniers comportent: un pont inférieur dans la RN31, sous la chaussée de Gistel; un tunnel pour piétons et cyclistes sous la RN31, à hauteur de la Zandstraat; un pont au-dessus de la RN31, à hauteur du Lege Weg; un pont inférieur dans la RN31, en dessous de la Torhoutsesteenweg; un tunnel routier sous la RN31, à hauteur de la Koningin Astridlaan; un tunnel pour piétons et cyclistes, sous la RN31, à hauteur de la Witte Molenstraat.

Cela fait beaucoup de ponts et de tunnels sur quelque 2,5 kilomètres!

L'implantation des ouvrages d'art a été choisie afin de réduire au minimum la nuisance de la circulation automobile et de la traversée des cyclistes.

En vue de l'exécution des travaux d'aménagement précités, il a été procédé, en 1984, à la mise en adjudication du pont inférieur à la Gistelsesteenweg et les travaux en question touchent à leur fin.

Les travaux pour la construction du tunnel pour cyclistes et piétons sous la RN31, à hauteur de la Zandstraat ont également été mis en adjudication. Il ne peut être réservé une suite favorable à la question tardive de convertir ce tunnel en un véritable passage inférieur. L'adjudication a eu lieu.

En effet, à peu de distance, il existe des possibilités de traverser la RN31, d'un côté par la Gistelsesteenweg à environ 250 mètres de la Zandstraat et, de l'autre, à la hauteur du Lege Weg à environ 450 mètres.

Dès lors, il nous paraît superflu de prévoir une possibilité supplémentaire de traverser à la hauteur de la Zandstraat, ce qui, d'ailleurs, donnerait lieu à des emprises complémentaires dans celle-ci. On nous demande précisément d'éviter autant que possible de telles emprises!

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERVAET AAN DE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN OVER «DE AANKOOP VAN HET DOMEIN GROENENBERG EN DE ONTSLUITING ERVAN»

QUESTION ORALE DE M. VERVAET AU MINISTRE DES TRAVAUX PUBLICS SUR «L'ACQUISITION DU DOMAINE DE GROENENBERG ET L'OUVERTURE DE CELUI-CI AU PUBLIC»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vervaeat aan de minister van Openbare Werken over «de aankoop van het domein Groenenberg en de ontsluiting ervan».

Het woord is aan de heer Vervaeat.

De heer Vervaeat. — Voorzitter, de aankoop van het domein Groenenberg staat op de post «Aankoop openbare groene ruimten voor passieve recreatie» door het ministerie van Openbare Werken, wat dus kadert in het plan om Brussel door een groene gordel te omringen.

Het domein staat ook op de lijst van goederen die over te dragen zijn aan de Vlaamse Gemeenschap. Deze overdracht kan echter nog een tijd op zich laten wachten, zodat intussen de gebouwen en het domein verkommeren en het oorspronkelijke doel, namelijk passieve recreatie, wordt gemist.

Een debat rond deze problematiek met een panel van deskundigen kwam tot de conclusie dat het domein zo vlug mogelijk dient te worden opengesteld: voor het grootste deel als natuurreservaat, toegankelijk mits de begeleiding geschiedt door een natuurgids, en voor een klein deel als park voor passieve recreatie, aansluitend bij Gaasbeek. De gebouwen

dienen zo vlug mogelijk een bestemming te krijgen om ze van een totale ondergang te redden.

Kan de geachte minister, in afwachting van een definitieve oplossing, de nodige beheerswerken, de zogenaamde zachte restauratie, laten uitvoeren om het domein voor het publiek open te stellen, dit eventueel in samenwerking met gemeentebesturen van Sint-Pieters-Leeuw en Lennik, gemeenten waarop dit domein gelegen is?

M. le Président. — La parole est à M. Olivier, ministre.

M. Olivier, ministre des Travaux publics. — Monsieur le Président, le domaine Groenenberg a été acquis par acte du 10 juillet 1981 et imputé à l'article 71.09 « Acquisition de terrains pour l'aménagement d'espaces verts publics » du budget de la Région flamande. L'acte a été passé au nom de et pour le compte de l'Etat belge, à la demande du ministère de la Communauté flamande, Service du Plan vert. En conséquence, la vraie gestion est faite par mon Service du Plan vert jusqu'au transfert de ces domaines à la Communauté flamande.

Dans l'attente de ce transfert, la gestion se limite au strict minimum. D'une part, les moyens nécessaires sont limités et, d'autre part, l'inspection des Finances ne permet plus d'investir dans des domaines qui doivent être transférés.

Je suis prêt à examiner toute proposition, qu'elle émane de la province ou du conseil communal, si elle permet, par exemple, d'assurer la gestion journalière, essentiellement l'entretien et la surveillance.

Pour effectuer une promenade guidée dans ce domaine naturel, il y a lieu d'en demander l'autorisation au Service du Plan vert qui l'accordera toujours à l'organisation qui offre les garanties de sécurité voulues.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE HEER COENS, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER «DE PERSONEELSONTWICHTING IN EEN INRICHTING VOOR ZWAAR MINDER-VALIDEN TE OEDELEM-BEERNEM»

QUESTION ORALE DE M. VAN IN A M. COENS, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR «LA DESORGANISATION DU CADRE DU PERSONNEL DANS UN ETABLISSEMENT POUR PERSONNES GRAVEMENT HANDICAPEES A OEDELEM-BEERNEM»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In aan de heer Coens, minister van Onderwijs, over «de personeelsoptwrichting in een inrichting voor zwaar minder-validen te Oedelem-Beernem».

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, in de loop van oktober jongstleden werd de werking van de inrichting voor zwaar gehandicapten, MPIS-Oedelem, verlamd door de niet-ervaring van twee opvoedende krachten en door het ontbreken van schoonmaak- en keukenpersoneel. Oorzaak van deze toestand zou in hoofdzaak zijn het niet- of laattijdig uitschrijven van de werkingsdotaties op grond van het koninklijk besluit van 11 augustus 1986.

Mogen we vernemen of de hier summier aangebrachte gegevens de diensten van de bewindsman bekend waren? Zo ja, hoe het te verantwoorden is dat men een situatie sedert 1 juli 1986 verder heeft laten kankeren? Wat is inmiddels ondernomen om bedoelde inrichting naar behoren te laten functioneren?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Coens.

De heer Coens, minister van Onderwijs. — Mijnheer de Voorzitter, bedoelde onderwijsinstelling ken ik zeer goed en ik volg de werking ervan met bijzondere aandacht. Ik kan u verzekeren dat het MPIS van Oedelem-Beernem, volgens de vigerende reglementering over de nodige mensen en middelen beschikt om de best mogelijke opvoeding — in de breedste zin van het woord — te verzekeren.

Ter verduidelijking: het gaat om 13 kleuters en 35 kinderen van het lager onderwijs. Van deze 48 leerlingen verblijven er 11 in het internaat. Voor deze 48 gehandicapte kinderen is in het volgende voorzien:

1. Onderwijzend personeel: 12, waarvan 4 deeltijds, of 10 full time;

2. Paramedisch personeel: 6, plus part time 13 uur;

3. Internaat: 1 beheerder en 2 opvoeders;

4. Beheer en administratie: directeur en correspondent-rekenplichtige;

5. Meesters-, vak- en dienstpersoneel: 6,5 voor het onderhoud waarvan 2 voor de keuken;

6. Werkingsbudget: 1 360 000 frank waarvan 360 000 frank voor het aanwerven van contractueel personeel of voor het contracteren van een onderhoudsfirma.

Wat de vervangingen betreft, kan ik verzekeren dat die steeds binnen de 10 dagen werden uitgevoerd, op de vervanging van een kleuterleidster met zwangschapsverlof na. De aangestelde blijkt haar ambt niet te hebben opgenomen en de school heeft mij daarvan niet in kennis gesteld. Ik zal niet nalaten de nodige maatregelen te nemen. Voor de beheerder, ziek gemeld op 20 november 1986, wordt een passende oplossing gezocht.

Tot slot kan ik zeggen dat het MPIS van Oedelem-Beernem over het dubbel aantal personeelsleden per leerling beschikt in vergelijking met het gemiddelde voor het onderwijs voor gehandicapten in Vlaanderen en dat de globale uitgaven voor de Staat per jaar 20 miljoen bedragen, zijnde 410 000 frank per leerling.

De heer Leemans treedt opnieuw als voorzitter op

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — Chers collègues, je requiers un instant votre attention. J'ai eu, comme d'habitude, une agréable conversation avec les présidents de groupe.

Après concertation, nous vous proposons de siéger la semaine prochaine, le jeudi 4 décembre 1986, à 10, 15 et 19 heures, le vendredi 5 décembre 1986, à 14 et 19 heures et, éventuellement, le samedi, jour de la Saint-Nicolas, ... avec uniquement à notre ordre du jour le projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en vertu des pouvoirs spéciaux, et ce, bien entendu, à condition que, conformément au règlement, les rapports des huit commissions soient distribués au plus tard le mardi 2 décembre, avant-veille de la réunion.

Jeudi, à 10 heures, nous aborderons la discussion générale du projet. Ensuite, nous examinerons chacun des rapports de commission, ainsi que les articles et amendements y traités. Nous tâcherons de grouper les votes qui pourraient intervenir dès 17 heures.

La commission du Travail parlementaire se réunira ce jeudi 4 décembre 1986, à 12 heures, en vue de fixer le calendrier pour les semaines à venir.

Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, misschien is het ook nuttig er de aandacht op te vestigen dat donderdag en vrijdag geen commissievergaderingen zullen plaatsvinden.

De Voorzitter. — Inderdaad, mijnheer Wyninckx. Er was ook overeengekomen dat de commissies voor de Sociale Aangelegenheden en voor het Onderwijs en de Wetenschap maandagnamiddag het verslag zouden goedkeuren om binnen de vastgestelde termijn te blijven wat de rondleiding en inzage betreft. Tevens was overeengekomen dat donderdag en vrijdag tijdens de algemene vergadering geen commissievergaderingen zullen plaatsvinden.

Het woord is aan de heer De Bondt.

De heer De Bondt. — Mijnheer de Voorzitter, ik verneem hier zojuist dat er geen commissievergaderingen zullen plaatsvinden volgende week donderdag en vrijdag. Ik wil er evenwel uw aandacht op vestigen dat ons enige tijd geleden het ontwerp met betrekking tot reclame op radio en televisie door de Kamer werd overgezonden. De commissie die ik de eer heb voor te zitten zou dit ontwerp donderdagvoormiddag en vrijdag in de loop van de dag onderzoeken. Indien in de openbare vergadering van de Senaat de artikelen 4, 5 en 15 van het ontwerp houdende bekrachtiging van bijzondere-machtenbesluiten donderdagnamiddag

zouden worden behandeld, zou dit voor de commissieleden geen moeilijkheden veroorzaken. Het spreekt ook vanzelf dat de leden steeds ter beschikking zijn wanneer er moet worden gestemd.

Gelet op het belang van dit ontwerp acht ik het ten eerste aangewezen dat de Senaat mij het voorrecht zou willen toestaan de commissie alsnog op de afgesproken data bijeen te roepen. Toen ik gisteren in de commissie voorstelde donderdag en vrijdag te vergaderen, hadden noch de leden van de meerderheid noch die van de oppositie daartegen enig bezwaar.

De Voorzitter. — Wij bewonderen uiteraard de werkvijver, niet alleen van de voorzitter maar blijkbaar ook van de leden van de commissie voor de Infrastructuur. Er zijn echter nog commissies waar, volgens de leden althans, zeer belangrijke ontwerpen op de agenda staan. Ik acht het echter aangewezen de afgesproken regeling voor alle commissies toe te passen.

De heer De Bondt. — Dat heeft toch geen zin, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Is de Senaat het met de voorgestelde regeling van onze werkzaamheden eens.

Le Sénat est-il d'accord sur la proposition d'ordre du jour. (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en est donc ainsi.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 116 VAN DE ORGANIEKE WET VAN 8 JULI 1976 BETREFFENDE DE OPENBARE CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 116 DE LA LOI DU 8 JUILLET 1976 ORGANIQUE DES CENTRES PUBLICS D'AIDE SOCIALE

Vote

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Nous passons au vote sur l'ensemble du projet de loi relatif aux centres publics d'aide sociale.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

149 leden zijn aanwezig.

149 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Hebben aan de stemming deelgenomen :

Ont pris part au vote :

Mme Aelvoet, MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, Borremans, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Capoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Collignon, Conrotte, Content, Cooreman,

Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Mme De Pauw-Deveen, MM. Deprez, Desmarets, De Smeyter, De Wulf, Didden, Donnay, Doumont, Egelmeers, Eicher, Evers, Falise, Flagothier, Flandre, A. Geens, G. Geens, Gevenois, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Grosjean, Gryp, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Hofman, Holsbeke, Horyat, Kelchtermans, Kenzeler, Knuts, Lafosse, Lallemand, Langendries, Laverge, Leclercq, Lenfant, Mme Lieten-Croes, MM. Lutgen, Luyten, Mme Maes-Vanrobaeys, MM. Mainil, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. Meyntjens, Minet, Monfils, Mouton, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pataer, Pécriaux, Peetermans, Pinoie, Poulain, Remacle, Mme Rifflet-Knauer, MM. Saulmont, Schellens, Schoeters, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Smitz, Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, M. Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Valkeniers, Van Daele, Vandekerckhove, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Van Der Niepen, Vander-smissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Van Grembergen, Vanhaverbeke, Van houtte, Van In, Vanlerberghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Verschueren, Waltniel, Weckx, Willemsens, Wintgens, Wyninckx et Leemans.

INTERPELLATIE VAN MEVROUW DE PAUW-DEVEEN TOT DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, OPENBAAR AMBT EN DECENTRALISATIE, OVER «DE SCHRAPPING VAN ORGANISATIES DIE GEWETENSBEZWAARDEN TEWERKSTELLEN»

INTERPELLATIE VAN DE HEER PATAER TOT DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, OPENBAAR AMBT EN DECENTRALISATIE, OVER «DE DISCRIMINERENDE CLASSIFICATIE, UITGEWERKT DOOR DE REGERING, MET BETREKKING TOT DE ORGANISATIES WAAR GEWETENSBEZWAARDEN HUN BURGERDIENST KUNNEN PRESTEREN»

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE MME DE PAUW-DEVEEN AU MINISTRE DE L'INTERIEUR, DE LA FONCTION PUBLIQUE ET DE LA DECENTRALISATION, SUR «LA RADIATION D'ORGANISATIONS OCCUPANT DES OBJECTEURS DE CONSCIENCE»

INTERPELLATION DE M. PATAER AU MINISTRE DE L'INTERIEUR, DE LA FONCTION PUBLIQUE ET DE LA DECENTRALISATION, SUR «LA CLASSIFICATION DISCRIMINATOIRE, ETABLIE PAR LE GOUVERNEMENT, DES ORGANISMES DANS LESQUELS LES OBJECTEURS DE CONSCIENCE PEUVENT ACCOMPLIR LEUR SERVICE CIVIL»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van mevrouw De Pauw en van de interpellatie van de heer Pataer tot de minister van Binnenlandse Zaken werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de Mme De Pauw et de celle de Pataer.

De ene, de eenvoudige motie, door de heren De Kerpel, Sondag en Anciaux, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van mevrouw De Pauw en de interpellatie van de heer Pataer en het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie,

Gaat over tot de orde van de dag.»

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de Mme De Pauw et celle de M. Pataer et la réponse du ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation,

Passé à l'ordre du jour. »

De andere, door mevrouw Van Puymbroeck en de heren Vervaeke, Seeuws en Tussart, luidt:

« De Senaat,

Gehoord hebbende de interpellatie van mevrouw De Pauw en de interpellatie van de heer Pataer, evenals het antwoord van de minister,

Vraagt dat de regering haar beleid inzake gewetensbezwaarden zou herzien en in overeenstemming zou brengen met de haast unaniem aangenomen resolutie van het Europees Parlement, dat in elk geval dadelijk het prioriteitssysteem en de classificatie zouden worden afgeschaft en alle erkende organisaties op gelijke voet zouden worden behandeld, dat, bovendien, de gewetensbezwaarden en de organisaties, vrije keuze zouden hebben en dat de diensttijd niet langer zou duren dan vijftien of twintig maanden. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de Mme De Pauw et celle de M. Pataer, ainsi que la réponse du ministre,

Demande que le gouvernement revoie sa politique en matière d'objecteurs de conscience et la mette en conformité avec la résolution adoptée à la quasi-unanimité par le Parlement européen, qu'on supprime en tout cas rapidement le système des priorités et la classification, que toutes les organisations soient traitées sur le même pied, que, en outre, les objecteurs de conscience et les organisations aient le libre choix et que le service ne dure pas plus de 15 ou 20 mois. »

Het woord is aan de heer Pataer.

De heer Pataer. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil uw aandacht vragen voor een niet onaanzienlijk probleem. Ik ben de mening toegedaan dat de gewone motie die werd ingediend door de heren De Kerpel, Anciaux en Sondag, na de interpellaties van mevrouw De Pauw en van mezelf, geen voorwerp heeft. Volgens de formulering slaat de gewone motie op interpellaties die nooit werden gehouden.

Ik verklaar me nader.

Deze motie werd ingediend na zogenoemde interpellaties over de schrapping van organisaties die gewetensbezwaarden tewerkstellen. Wij hebben geïnterpelleerd over de discriminatie van organisaties die in aanmerking komen om gewetensbezwaarden tewerk te stellen. Mevrouw De Pauw noch ik hebben over de schrapping geïnterpelleerd omdat de regering in haar besluiten ter zake ook niet is willen overgaan tot schrapping.

Mijnheer de Voorzitter, ik vraag u de gewone motie onontvankelijk te verklaren, want die slaat nergens op, en te doen stemmen over de gemotiveerde motie, want die slaat wel ergens op.

De Voorzitter. — Mijnheer Pataer, u bent nog jong in dit huis: de eenvoudige motie heeft steeds de voorrang.

Conformément à notre règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

149 membres sont présents.

149 leden zijn aanwezig.

91 votent oui.

91 stemmen ja.

57 votent non.

57 stemmen neen.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cerehe, Chabert, Claey, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mme Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Desmarets, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Didden, Doumont, Evers, Falise, Flagothier, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaye, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Monfils, Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Peetermans, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vander-smissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Wintgens et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

Mme Aelvoet, MM. Borremans, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveene, MM. De Smeyster, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gros-jean, Gryp, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lafosse, Lalle-mand, Leclercq, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Meyntjens, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoic, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Schoeters, Seeuws, Smits, Tami-niaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valke-niers, Vandekerckhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren et Wyninckx.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Van Ooteghem.

De Voorzitter. — Ik verzoek de heer Van Ooteghem de reden van zijn onthouding mede te delen.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Descamps.

PROPOSITION DE M. LE PRESIDENT

VOORSTEL VAN DE VOORZITTER

M. le Président. — Il nous reste à nous prononcer sur sept motions pures et simples. Le Sénat est-il d'accord de se prononcer par un seul vote sur ces sept motions ?

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb daartegen geen bezwaar en ik heb daarbij niet zoveel woorden nodig als de heer Pataer, maar ik wijs erop dat de motie ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer André Geens de regering en de meerderheid uitnodigt bepaalde positieve initiatieven te nemen, zodat een *motion pure et simple*, waarvan voortdurend sprake is, hier niet nuttig is.

Ik meen dus dat over deze tekst afzonderlijk moet worden gestemd. Immers, men vraagt te zorgen voor de opleiding van de werkzoekenden, aandacht te schenken aan de beschikbare middelen en structuren tot herscholing, evenals aan alle nuttige gegevens ter zake.

Aan zo'n uitdaging kunt u niet voorbijgaan, mijnheer de Voorzitter.

INTERPELLATIE VAN DE HEER ANDRE GEENS TOT DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER «DE RESULTATEN VAN HET TEWERKSTELLINGSBELEID VAN DE REGERING»

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE M. ANDRE GEENS AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR «LES RESULTATS DE LA POLITIQUE DE L'EMPLOI DU GOUVERNEMENT»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer André Geens werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. André Geens.

De ene, de eenvoudige motie, door mevrouw Panneels en de heren Willemsens, Langendries en Doumont, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer André Geens en het antwoord van de minister van Tewerkstelling en Arbeid,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. André Geens et la réponse du ministre de l'Emploi et du Travail,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door de heer Van In, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer André Geens zoals gericht tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid, «over de resultaten van het tewerkstellingsbeleid»;

Vraagt de regering om bij hoogdringendheid een ruim debat op gang te brengen in het Parlement en daarbij, aan de hand van een nuchtere ontleding van de arbeidsmarkt, te betrekken: de opleiding van de werkzoekenden; de beschikbare middelen en structuren tot herscholing; alle andere nuttige gegevens.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. André Geens adressée au ministre de l'Emploi et du Travail, sur «les résultats de la politique pour l'emploi»;

Invite le gouvernement à ouvrir de toute urgence un large débat au Parlement et d'y aborder, sur la base d'une analyse objective du marché du travail: la formation des demandeurs d'emploi; les moyens et les structures disponibles en matière de recyclage; toutes les autres données utiles.»

Overeenkomstig ons reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

150 membres sont présents.

150 leden zijn aanwezig.

92 votent oui.

92 stemmen ja.

57 votent non.

57 stemmen neen.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cerexhe, Chabert, Claeys, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Desmarets, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Didden, Doumont, Falise, Flogothier, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Monfils, Nicolas, Noerens, Ottenbrough, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Borremans, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Grosjean, Gryp, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lafosse, Lallemand, Leclercq, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Meyntjens, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Péciaux, Pinoie, Poulain, Mme Riffier-Knauer, MM. Schellens, Schoeters, Seeuws, Smitz, Taminaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschuere et Wyninckx.

S'est abstenu:

Heeft zich onthouden:

M. Van Ooteghem.

INTERPELLATIES:

a) VAN DE HEER MOENS TOT DE STAATSSECRETARIS VOOR PENSIOENEN OVER «HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 8 AUGUSTUS 1986 HOUDENDE VERVROEGD PENSIOEN VOOR OORLOGSINVALIDEN»;

b) VAN DE HEER PATAER TOT DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER «DE ERKENNING VAN DE NCK ALS REPRESENTATIEVE ORGANISATIE VOOR HET KADER-PERSONEEL VAN DE ONDERNEMINGEN»;

c) VAN DE HEER PATAER TOT DE HEER COENS, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER «DE ACHTERGRONDEN EN DE VERANTWOORDING VAN DE SANERINGSOPERATIE VAN HET ACADEMISCH ZIEKENHUIS TE GENT, ZOALS VASTGELEGD IN HET KONINKLIJK BESLUIT NR. 455»;

d) VAN DE HEER MOUTON TOT DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID EN TOT DE HEER DAMSEAUX, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER «DE EVENTUELE BEPERKINGEN VAN DE WERKLOOSHEIDSUITKERINGEN VOOR DE HOUDERS VAN HET DIPLOMA VAN BEPAALDE BEROEPSOPLEIDINGEN»;

- e) VAN DE HEER SOMERS TOT DE HEER COENS, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER «DE ONDULDBARE MISBRUIKEN TOT POLITIEKE DOELEINDEN IN HET VRIJ, GESUBSIDIEERD KATHOLIEK ONDERWIJS EN DE MAATREGELEN DIE HIJ NEEMT OM DE LEERKRACHTEN, DE DIRECTIES EN DE INRICHTENDE MACHTEN OP HUN DEONTOLOGISCHE PLICHTEN TE WIJZEN»;
- f) VAN DE HEER DEHOUSSE TOT DE EERSTE MINISTER OVER «DE DISCRIMINATIE WAARMEE DE REGERING OPTREEDT BIJ DE TENUITVOERLEGGING VAN DE ARRESTEN VAN DE RAAD VAN STATE»

Stemming over de eenvoudige moties

INTERPELLATIONS:

- a) DE M. MOENS AU SECRETAIRE D'ETAT AUX PENSIONS SUR «L'ARRETE ROYAL DU 8 AOUT 1986 RELATIF A LA PENSION ANTICIPEE DES INVALIDES DE GUERRE»;
- b) DE M. PATAER AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR «LA RECONNAISSANCE DE LA CNC COMME ORGANISATION REPRESENTATIVE DU PERSONNEL DE CADRE DES ENTREPRISES»;
- c) DE M. PATAER A M. COENS, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR «LE CONTEXTE ET LA JUSTIFICATION DE L'OPERATION D'ASSAINISSEMENT DE L'HOPITAL UNIVERSITAIRE DE GAND, TELLE QUE LE PREVOIT L'ARRETE ROYAL N° 455»;
- d) DE M. MOUTON AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL ET A M. DAMSEAUX, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR «LES RESTRICTIONS EVENTUELLES DES INDEMNITES DE CHOMAGE A L'EGARD DES DIPLOMES DE CERTAINES FORMATIONS PROFESSIONNELLES»;
- e) DE M. SOMERS A M. COENS, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE SUR «LES ABUS INTOLERABLES, A VISEES POLITIQUES, DANS L'ENSEIGNEMENT LIBRE SUBVENTIONNE CATHOLIQUE ET LES MESURES QU'IL PREND POUR APPELER L'ATTENTION DES ENSEIGNANTS, DES DIRECTIONS ET DES POUVOIRS ORGANISATEURS SUR LEURS OBLIGATIONS DEONTOLOGIQUES»;
- f) DE M. DEHOUSSE AU PREMIER MINISTRE SUR «LA DISCRIMINATION PRATIQUEE PAR LE GOUVERNEMENT DANS L'EXECUTION DES ARRETS DU CONSEIL D'ETAT»

Vote sur les motions pures et simples

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Moens tot de staatssecretaris voor Pensioenen werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Moens au secrétaire d'Etat aux Pensions.

De ene, de eenvoudige motie, door mevrouw Panneels en de heren Langendries, Willemsens en Doumont, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Moens en het antwoord van de staatssecretaris,

Gaat over tot de orde van de dag.»

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1986-1987
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1986-1987

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Moens et la réponse du secrétaire d'Etat,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door de heren Egelmeers, Op 't Eynde, De Baere en Seeuws, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Moens tot de staatssecretaris voor Pensioenen,

Vraagt de regering het koninklijk besluit van 8 augustus 1986 en ook het koninklijk besluit nr. 415 opnieuw te onderzoeken ten einde de pensioenrechten van de vrouwelijke oorlogsslachtoffers te vrijwaren.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Moens au secrétaire d'Etat aux Pensions,

Demande au gouvernement de réexaminer l'arrêté royal du 8 août 1986 ainsi que l'arrêté royal n° 415, afin de sauvegarder les droits à la pension des femmes victimes de la guerre.»

Tot besluit van de interpellatie van de heer Pataer tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid werden twee moties ingediend.

Deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Pataer au ministre de l'Emploi et du Travail.

De ene, de eenvoudige motie, door de heren De Kerpel, Sondag, Anciaux en Henrion, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Pataer en het antwoord van de minister,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Pataer et la réponse du ministre,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door de heren Op 't Eynde, Egelmeers en Seeuws, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Pataer over de erkenning van de NCK als representatieve organisatie voor het kaderpersoneel;

Stelt vast dat de regering de NCK heeft erkend als representatief voor het kaderpersoneel, ondanks het verdeeld advies van de NAR;

Is van oordeel dat de erkenning van de NCK de fundamentele evenwichten van het sociaal overleg in ons land dreigt aan te tasten.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Pataer sur la reconnaissance de la CNC comme organisation représentative du personnel de cadre des entreprises;

Constate que le gouvernement a reconnu la CNC comme organisation représentative des cadres, en dépit de l'avis partagé du CNT;

Estime que la reconnaissance de la CNC risque de porter atteinte aux équilibres fondamentaux de la concertation sociale dans notre pays.»

Tot besluit van de interpellatie van de heer Pataer tot de heer Coens, minister van Onderwijs, werden twee moties ingediend.

Deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Pataer à M. Coens, ministre de l'Education nationale.

De ene, de eenvoudige motie, door mevrouw Delruelle en de heren De Kerpel en Sondag, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Pataer en het antwoord van de minister,

Gaat over tot de orde van de dag. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Pataer et la réponse du ministre, Passe à l'ordre du jour. »

De andere, door de heren Op 't Eynde, Egelmeeers en Seeuws, luidt :

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Pataer, over het saneringsplan voor het academisch ziekenhuis te Gent, zoals vastgelegd in het koninklijk besluit nr. 455;

Laakt het onevenwichtig karakter van de operatie, die hoofdzakelijk ten laste komt van het personeel van het academisch ziekenhuis;

Oordeelt dat de oprichting van een « directorium » de grondslagen van het associatief beheer van het AZ aantast;

Wijst op de juridische onvolkomenheden van het bijzondere-machten-besluit. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Pataer sur le plan d'assainissement de l'hôpital universitaire de Gand, tel que le prévoit l'arrêté royal n° 455;

Dénonce le caractère disproportionné de cette opération qui sera réalisée surtout au détriment du personnel de l'hôpital universitaire;

Estime que la création d'un directoire porte atteinte aux principes de la gestion associative de l'hôpital universitaire;

Souligne les imperfections juridiques de l'arrêté de pouvoirs spéciaux. »

Deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Mouton au ministre de l'Emploi et du Travail et à M. Damseaux, ministre de l'Education nationale, sur « les restrictions éventuelles des indemnités de chômage à l'égard des diplômés de certaines formations professionnelles ».

Tot besluit van de interpellatie van de heer Mouton tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid en tot de heer Damseaux, minister van Onderwijs, werden twee moties ingediend.

L'une, pure et simple, par Mme Panneels et MM. Willemsens, Langendries et Doumont, est ainsi rédigée :

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Mouton et la réponse du ministre, Passe à l'ordre du jour. »

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Mouton en het antwoord van de minister,

Gaat over tot de orde van de dag. »

L'autre, par MM. Lallemand, Deworme, Péciaux et Moureaux, est ainsi rédigée :

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Mouton à M. le ministre de l'Emploi et du Travail et à M. Damseaux, ministre de l'Education nationale, sur les restrictions éventuelles des indemnités de chômage à l'égard des diplômés de certaines formations professionnelles;

S'étonne des propos inadmissibles tenus par le ministre de l'Emploi et du Travail et qui n'avaient pour but que de provoquer au sein du gouvernement des prises de position que, selon ses dires, ce ministre ne parvenait pas à susciter auprès de ses collègues;

Constate que ces informations lancées dans le public par le ministre ont créé une inquiétude très vive dans le corps professoral concerné par les menaces de suppression d'indemnités;

Relève que ces propos ont provoqué une démotivation profonde chez les élèves dont les études ont été ainsi publiquement discréditées alors même qu'aucune solution de rechange ne leur était proposée;

Constate que ces incidents démontrent l'incohérence de la politique gouvernementale en matière éducative et mettent en évidence la nécessité de préparer une communautarisation rapide de l'enseignement. »

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Mouton tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid en tot de heer Damseaux, minister van Onderwijs, over eventuele beperkingen van de werkloosheidsuitkeringen voor de houders van het diploma van bepaalde beroepsopleidingen;

Verbaast zich over de onaanvaardbare uitlatingen van de minister van Tewerkstelling en Arbeid waarmee hij de regering enkel tot het innemen van bepaalde standpunten wilde brengen waartoe hij, zoals hij zelf zegt, zijn collega's niet kon bewegen;

Stelt vast dat die publieke verklaringen van de minister grote ongerustheid hebben veroorzaakt bij de leerkrachten van het onderwijs dat door de afschaffing van de uitkeringen wordt bedreigd;

Merkt op dat die verklaringen de leerlingen in de studierichtingen, die aldus openlijk in diskrediet werden gebracht zonder dat enige andere oplossing werd voorgesteld, ten zeerste hebben ontmoedigd;

Stelt vast dat die gebeurtenissen het gebrek aan samenhang in het onderwijsbeleid van de regering en de noodzaak van een spoedige overhelling van het onderwijs naar de gemeenschappen, hebben aangetoond. »

Tot besluit van de interpellatie van de heer Somers tot de heer Coens, minister van Onderwijs, werden twee moties ingediend.

Deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Somers à M. Coens, ministre de l'Education nationale.

De ene, de eenvoudige motie, door de heren De Kerpel, Willemsens en Antoine, luidt :

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Somers en het antwoord van de minister,

Gaat over tot de orde van de dag. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Somers et la réponse du ministre, Passe à l'ordre du jour. »

De andere, door de heren Van Oorteghem en Van In, luidt :

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Somers en het antwoord van de minister,

Vraagt de minister van Onderwijs een einde te maken aan de laakbare praktijken waarvan sprake in de interpellatie. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Somers et la réponse du ministre, Invite le ministre de l'Education nationale à mettre fin aux pratiques répréhensibles visées dans l'interpellation. »

Tot besluit van de interpellatie van de heer Dehousse tot de Eerste minister werden twee moties ingediend.

Deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Dehousse au Premier ministre.

L'une, pure et simple, par M. Didden et Mme Godinache, est ainsi rédigée :

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Dehousse et la réponse du Premier ministre,

Passe à l'ordre du jour. »

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Dehousse en het antwoord van de Eerste minister,

Gaat over tot de orde van de dag. »

L'autre, par MM. Collignon et Péciaux, est ainsi rédigée :

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Dehousse et la réponse du Premier ministre,

Déclare cette discrimination inacceptable et incompatible avec la notion d'Etat de droit,

Souligne le caractère injuste d'une telle attitude à l'égard de la Wallonie,

Exige que le gouvernement y mette fin dans les plus brefs délais.»

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Dehousse en het antwoord van de Eerste minister,

Acht die discriminatie onaanvaardbaar en onverenigbaar met het begrip «rechtsstaat»,

Hekelt de onrechtvaardigheid van die houding ten opzichte van Wallonië,

Eist dat de regering er zo spoedig mogelijk een einde aan maakt.»

Overeenkomstig ons reglement stemmen wij over de eenvoudige moties die de voorrang hebben.

Conformément à notre règlement, nous votons sur les motions pures et simples qui bénéficient de la priorité.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

148 membres sont présents.

148 leden zijn aanwezig.

91 votent oui.

91 stemmen ja.

56 votent non.

56 stemmen neen.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, les motions pures et simples sont adoptées.

Derhalve zijn de eenvoudige moties aangenomen.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J.A. Bosmans, J.H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cereixhe, Chabert, Claeys, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mme Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Desmaret, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Didden, Doumont, Falise, Flagother, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Monfils, Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Wintgens et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

Mme Aelvoet, MM. Borremans, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyster, De Wulf, Donnay, Egemeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Grosjean, Gryp, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lafosse, Lallemand, Leclercq, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Meyntjens, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain,

Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Schoeters, Seeuws, Smitz, Taminaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Vanderkerckhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren et Wyninckx.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Van Oorteghem.

INTERPELLATIE VAN DE HEER GRYP TOT DE STAATSSECRETARIS VOOR LEEFMILIEU EN MAATSCHAPPELIJKE EMANCIPATIE OVER «DE GROTE GEVAREN DIE ONS LEEFMILIEU BEDREIGEN»

INTERPELLATIE VAN DE HEER ANDRE GEENS TOT DE STAATSSECRETARIS VOOR VOLKSGEZONDHEID EN GEHANDICAPTENBELEID, TOT DE STAATSSECRETARIS VOOR LEEFMILIEU EN MAATSCHAPPELIJKE EMANCIPATIE, TOT DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID, TOT DE MINISTER VAN BUITENLANDSE BETREKKINGEN EN TOT DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, OPENBAAR AMBT EN DECENTRALISATIE, OVER «HET VOORKOMEN EN BESTRIJDEN VAN MOGELIJKE CHEMISCHE RAMPEN NAAR AANLEIDING VAN DE MILIEURAMP TE BAZEL EN DE GEVOLGEN HIERVAN»

INTERPELLATION DE M. GRYP AU SECRETAIRE D'ETAT A L'ENVIRONNEMENT ET A L'EMANCIPATION SOCIALE SUR «LES GRAVES DANGERS QUI METTENT NOTRE ENVIRONNEMENT EN PERIL»

INTERPELLATION DE M. ANDRE GEENS AU SECRETAIRE D'ETAT A LA SANTE PUBLIQUE ET A LA POLITIQUE DES HANDICAPES, AU SECRETAIRE D'ETAT A L'ENVIRONNEMENT ET A L'EMANCIPATION SOCIALE, AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL, AU MINISTRE DES RELATIONS EXTERIEURES ET AU MINISTRE DE L'INTERIEUR, DE LA FONCTION PUBLIQUE ET DE LA DECENTRALISATION, SUR LA «PREVENTION ET LA LUTTE CONTRE LES ACCIDENTS CHIMIQUES EVENTUELS A L'OCCASION DE LA CATASTROPHE ECOLOGIQUE DE BALE ET DE SES CONSEQUENCES»

De Voorzitter. — Aan de orde zijn de interpellatie van de heer Gryp tot de staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie over «de grote gevaren die ons leefmilieu bedreigen» en de interpellatie van de heer André Geens tot de staatssecretaris voor Volksgezondheid en Gehandicaptenbeleid, tot de staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid, tot de minister van Buitenlandse Betrekkingen en tot de minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie, over «het voorkomen en bestrijden van mogelijke chemische rampen naar aanleiding van de milieuramp te Bazel en de gevolgen hiervan».

Het woord is aan de eerste interpellant, de heer Gryp.

De heer Gryp. — Mijnheer de Voorzitter, Seveso, Harrisburg, Bhopal, Mexico, Tsjernobyl, Bazel, vandaag de kerncentrale in Normandië, morgen wellicht Antwerpen, Gent of Zeebrugge, de lijst wordt indrukwekkend, de milieurampen komen steeds dichterbij. Mijn bedoeling bij deze opsomming is niet te dramatiseren, wel erop te wijzen dat het om dramatische gebeurtenissen gaat. Wellicht zullen de geschiedschrijvers van de komende eeuwen, voor zover die er nog zullen zijn, de twintigste eeuw beschrijven als de eeuw van de verdwazing, want nog nooit eerder in de geschiedenis der mensheid is men erin geslaagd, in zo'n korte tijdsspanne, zo'n ontzaglijke hoeveelheid intelligentie en kennis aan te wenden voor grondige uitroeiing van alle mogelijke levensvormen en om het mogelijk te maken de planeet in haar geheel tientallen keren te vernietigen. Het aandeel van de fysische en chemische wetenschap en van haar industriële toepassingen in deze onverantwoorde, absurde en soms misdadige activiteiten is enorm. Yperiet, pesticiden, ontbladeringsmiddelen, gaskamers, kernwapens, getuigen van een nooit geziene efficiëntie ter bevrediging van de agressieve vernielzucht welke de *homo sapiens* schijnt te kenmerken. De mens schijnt geen rust te zullen kennen

zolang hij niet de laatste rivier gedood heeft door lozing van giftig afval, de laatste boom heeft geveld, de laatste vierkante kilometer heeft gebetonneerd, de laatste energiebron heeft uitgeput, en de laatste liter petroleum heeft opgebruikt om er de laatste wegwerpverpakking mee te fabriceren en achter te laten.

Mevrouw de staatssecretaris, ik hou deze interpellatie vooral om op te roepen tot een moment van bezinning. Negentienhonderdzeventachtig wordt het Europese jaar van het leefmilieu en de eerste zes maanden neemt ons land het voorzitterschap waar van de Europese Raad. Een beter moment voor het nemen van initiatieven is niet denkbaar. Hierbij is het goed rekening te houden met het feit dat onze bevolking als het ware aan de rand en voor een groot gedeelte zelfs bovenop een chemische en nucleaire vulkaan woont. Als men inderdaad een lijn trekt van Zeebrugge over Gent naar Antwerpen en verder richting Rotterdam met daarbij de uitlopers in de Kempen en Brabant, en bovendien rekening houdt met de aanwezigheid van ongeveer 30 kerncentrales van allerlei types binnen een straal van 300 km, dan kan worden gesteld dat het een klein mirakel is dat ons woongebied tot hiertoe gespaard bleef van grote rampen.

Het zou echter onverantwoord zijn te blijven rekenen op deze geluksfactor. Het ogenblik is aangebroken om eens goed te gaan nadenken over het hoe en het waarom van deze toestanden, en of het niet wenselijk is een en ander in onze industriële samenleving opnieuw op de helling te zetten. Hiervoor is echter niet alleen een grote dosis politieke moed nodig, maar ook de aanzet tot een diepgaande mentaliteitswijziging. Met name de visie op onze bestaansreden is dringend aan herziening toe.

In de loop der tijden heeft zich, onder invloed van technologische ontwikkelingen en industriële revoluties, een denkpatroon ontwikkeld waarbij het middel doel is geworden. Immers, handel drijven was oorspronkelijk het middel om goederen te verwerven waaraan men behoefte heeft, maar waarover men zelf niet beschikt of die men zelf niet kan produceren. Nu is handel drijven een doel op zich geworden. Identieke goederen worden over gans de wereld over en weer gesleurd, ongeacht of de bestemming zelf over deze goederen beschikt, ofwel of de uitvoerder dezelfde goederen zelf ook invoert. En dit enkel omdat het oorspronkelijke ruilmiddel, geld, op zijn beurt, doel geworden is, want macht verschaffend. Economie heeft al lang zijn oorspronkelijke betekenis, namelijk het middel om zo voordelig mogelijk aan zijn behoeften te voldoen, verloren, en is op haar beurt doel geworden, want macht verlenend.

Dat is echter niet onze benadering. Wij, groenen, bekommeren ons niet zozeer over de vraag wie produceert, doch hechten des te meer belang aan wat en hoe geproduceerd wordt. Vandaar onze grondige afkeer van de huidige produktivistische ingesteldheid, waarbij om het even wat, om het even hoe geproduceerd wordt, als het maar verkocht geraakt, winst oplevert en eventueel werk verschaft. Als we daarvoor onze grondstoffen en energiebronnen moeten uitputten, onze planeet onbewoonbaar maken of het voortbestaan van de mensheid in het gedrang brengen, dan moeten wij dat er maar bij nemen, en liefst met de glimlach!

Laten we liever even nagaan hoe we zo vlug mogelijk deze verontrustende situatie kunnen ombuigen. Allereerst moet er worden van uitgegaan dat milieuverloeding geen grenzen kent en dat slechts een gecoördineerde internationale aanpak een gunstige kentering kan teweegbrengen. Vandaar het grote belang dat wij hechten aan de stipte en volledige naleving der Europese richtlijnen. Vanzelfsprekend denk ik hierbij opnieuw aan het ontwerp van wet dat we hier onlangs besproken en aangenomen hebben, en dat de zogenaamde Seveso-richtlijn in de Belgische wetgeving moet vertalen.

Mevrouw de staatssecretaris, ik zie mij verplicht nogmaals te herhalen wat ik toen bij de verdediging van mijn amendementen heb gezegd. Dit ontwerp van wet voldoet niet aan het meest essentiële luik van de richtlijn: de preventie van zware ongevallen door de fabrikanten de verplichting op te leggen om binnen het bedrijf de nodige maatregelen te nemen ter voorkoming van zware ongevallen, en dit te allen tijde te kunnen aantonen, zoals gewild door de artikelen 3 en 4 van de richtlijn, wat trouwens bevestigd werd in het advies van de Raad van State.

Ik blijf erbij, mevrouw de staatssecretaris, dat het zich beroepen op de bestaande doch hopeloos verouderde Belgische wetgeving zoals vervat in het Arab, enerzijds, en op een nog niet uitgevoerde en tot een enkel gewest beperkt decreet, anderzijds, een omzeiling van de belangrijkste verplichting van de Seveso-richtlijn inhoudt en u geenszins toelaat, bij iedere gelegenheid in de media te verklaren dat België zijn verplichtingen

nakomt en zelfs het goede voorbeeld geeft, zoals u de jongste tijd geregeld pleegt te doen.

Een nieuw politiek feit dienaangaande is ongetwijfeld de houding van uw Nederlandse collega, minister Nypels. In tegenstelling met uw zelfvoldaanheid, heeft hij blijkbaar wel de lessen getrokken uit de ramp van Bazel, want begin deze week heeft hij beslist de Nederlandse wetgeving ter zake grondig te wijzigen. Tot hiertoe waren, net zoals bij ons, de preventieartikelen 3 en 4 verondersteld gedekt te zijn door de bestaande Nederlandse hinderwet. Welnu, maandag werd op de Nederlandse televisie aangekondigd, en ik heb hiervan bevestiging gekregen van het Nederlandse ministerie voor Milieuzaken, dat een uitvoeringsbesluit genomen zal worden waardoor elk chemisch bedrijf verplicht wordt een risicoanalyse te maken van zijn productieprocessen, van zijn opslag en transport, en dit verslag openbaar te maken, zodat de nodige preventiemaatregelen kunnen worden opgelegd.

Het is symptomatisch voor ons milieubeleid, mevrouw de staatssecretaris, dat men hier blijkbaar niet zo gehaast is om de lessen te trekken uit de jongste gebeurtenissen. Trouwens, mocht België dezelfde discipline aan den dag leggen ten opzichte van de verplichtingen van het verdrag van Rome, als ten opzichte van de zogenaamde verplichtingen van het Noordatlantisch Verdrag dan zouden we al lang op weg zijn om een milieuparadijs te worden. Maar het tegendeel is helaas waar, want ons land werd reeds meer dan eens veroordeeld door het Europese Hof van justitie wegens het niet-naleven van Europese richtlijnen.

Bijvoorbeeld moest volgens de Europese richtlijn van 20 februari 1978, uiterlijk op 1 januari 1982, een programma voorgelegd worden voor de geleidelijke afbouw van het lozen in zee van sterk zuur afkomstig van de titaandioxydeproductie, zodat dit soort lozingen volledig beëindigd zou zijn op 1 juli 1987. Geen reden dus, mevrouw de staatssecretaris, om tijdens een overigens interessante studiedag over de Noordzee, op 22 november 1986, met zowat vijf jaar vertraging dus, aan te kondigen dat eerstendaags bij koninklijk besluit eindelijk werk zal worden gemaakt van deze verplichting, zodat uiteindelijk per 1 januari 1990, zijnde twee en een half jaar te laat, een einde zal komen aan deze schandelijke dumpingen. Intussen zullen de door uw voorganger, de heer Aerts, aan de betrokken bedrijven toegezegde lozingen rustig worden verder gezet en ontloopt u waarschijnlijk een nieuwe veroordeling door het Europese Hof.

Ook wat de bestaande rampenplannen betreft, zowel op binnenlands vlak als ten opzichte van onze buurlanden, rijzen heel wat vragen, alleen al op basis van de enorme bevoegdheidsversnippering over vele ministeries en bestuursniveaus.

Graag vernam ik wat uw plannen zijn indien zich bij ons een chemische catastrofe voordoet, bijvoorbeeld op de Linker-Scheldeoever met wind uit het zuidwesten.

Nu we het toch over bevoegdheidsversnippering hebben, mevrouw de staatssecretaris, wil ik van de gelegenheid gebruik maken om even de hopeloze toestand aan te klagen die is ontstaan door de stuntelige staatshervorming van 1980. Men zou haast zeggen dat deze mislukte federalisatiepoging bedacht werd om zowel de nationale als gewestelijke beleidsploegen te beveiligen tegen democratische controle. Immers de bevoegdheidsverdeling op milieugebied is zo ingewikkeld en ondoorzichtig dat de meeste parlementaire vraagstelling steriel blijft.

De heer Van In. — Om de zaak belachelijk te maken.

De heer Gryp. — Misschien ook. Wie vragen stelt over milieuproblematiek wordt meestal van Pontius naar Pilatus gestuurd, of liever van Smet naar Lenssens en omgekeerd. Als klap op de vuurpijl heeft men dan nog twee nauw verbonden en samenhangende materies zoals Volksgezondheid en Leefmilieu over twee verschillende staatssecretariaten gespreid, zodat het paraplusstelsel compleet wordt.

Terloops, gezegd, mevrouw de staatssecretaris, ook in de Vlaamse Raad heeft men samenhangende bevoegdheden in dezelfde geestesgesteldheid gespreid over twee ministers. Dit geldt bijvoorbeeld voor ruimtelijke ordening en leefmilieu.

Een anecdote in dit verband, als men het een anecdote mag noemen, is wat zich op het ogenblik afspeelt rond Phillips Petroleum in Tessenderlo.

Vorige week heb ik in de Vlaamse Raad voerspeld wat nu gebeurt. Gedurende vele jaren, ten minste vier of vijf, is de heer Lenssens in staat geweest, meerdere malen, het bedrijf wegens milieuhinder te laten sluiten op basis van de Belgische wetgeving. Hij heeft dit niet gedaan. Nu er

met het arrest van de Raad van State een veroordeling is, wordt de heer Lessens plotseling wakker omdat de bal in het kamp van de heer Pede ligt.

Ik heb ook voorspeld wat vandaag wordt bevestigd in de nieuwsberichten: er wordt een eerste stap gedaan naar een voorstel om het gewestplan te wijzigen zodat uiteindelijk dit hinderlijk bedrijf ongestoord zijn milieu-hinderende activiteiten zou kunnen voortzetten.

Ik zegde dit ter illustratie van de manier waarop men in ons land door ingewikkelde systemen het democratisch functioneren van onze samenleving verhindert.

Hoe men met zo'n structuur moet komen tot efficiënte voorkoming en bestrijding van milieurampen mag Joost weten. Graag kreeg ik uw antwoord hierop, mevrouw de staatssecretaris. De ervaring met Tsjernobyl heeft ons geleerd dat eerst ernstige ongevallen moeten gebeuren alvorens internationaal ingegrepen wordt, of althans gepoogd wordt dit te doen. Pas dan verneemt men dat kerncentrales van een bepaald type eigenlijk niet zo veilig zijn, hoewel ze reeds tien jaar in gebruik zijn, terwijl de dag voor de ramp ieder deskundige met de hand op het hart verklaarde dat kernenergie, waar ook ter wereld, de milieuvriendelijkste en veiligste wijze van elektriciteitsproductie was.

Als men dan vaststelt hoe tijdens deze crisisperiode is omgesprongen met de veiligheidsnormen, onder druk van nationale handelsbelangen, dan rijst toch de vraag of het niet nuttig zou zijn de geldende emissienormen voor de chemische nijverheid eens ernstig onder de loep te nemen en aan te passen op basis van ernstige wetenschappelijke gegevens in plaats van economische gegevens, zoals ongetwijfeld gebeurd is met de normen voor gipslozingen in de Schelde, niettegenstaande de cadmium-verontreiniging volgens het verdrag van Parijs op korte termijn moet uitgebannen zijn.

Tot besluit nog dit, mevrouw de staatssecretaris.

De gebeurtenissen van Bazel hebben aangetoond dat bepaalde bedrijven er niet voor terugdeinzen waarachtige gangsterpraktijken aan te wenden, door onder andere gebruik te maken van een rampsituatie om hun giftig afval kwijt te spelen. Dergelijke handelingen wijzen op een totaal gebrek aan moreel fatsoen en kunnen niet anders dan als misdaden worden aangeklaagd.

Wordt het geen tijd dergelijke misdrijven te straffen zoals misdaden van gemeen recht? Wat baat het aan een oppermachtige multinational een boete op te leggen van enkele tienduizenden franken voor een milieumisdrijf met ernstige ecologische gevolgen? Moet de wetgeving ter zake niet worden aangepast? Moeten geen strengere administratieve maatregelen toegepast worden?

Het zou verkeerd zijn, mevrouw de staatssecretaris, steeds weer de bestaande laksheid tegenover de grote vervuilers goed te praten op basis van de eeuwige verwijzing naar de vrijwaring van het concurrentievermogen. Laten we alsjeblief niet naïef zijn. Het gaat gewoonlijk om multinationals die gewoon zijn door monopolies en prijsafspraken de concurrentie aan hun laars te lappen, en die bovendien superwinsten maken zodat ze moeiteloos kunnen investeren in milieuvriendelijke, technologisch voorhanden zijnde productie-, recuperatie- en recyclageprocédés, wat bovendien goed is voor de tewerkstelling. Ook industrielanden met strenge milieunormen beschikken over een gezonde economie.

Mevrouw de staatssecretaris, laten we vermijden dat een of andere milieuramp, veroorzaakt door een of ander onverantwoord bedrijf, dank zij de medeplichtige laksheid van de overheid, de volkswoede ontketent.

Vandaag heb ik in het nieuws kunnen vernemen dat er een teken van hoop is. Het Internationaal Verbond van de vrije vakbonden heeft namelijk ook vanuit de arbeidersbeweging uiteindelijk beseft dat hieraan iets moet worden gedaan en heeft ter zake voorstellen geformuleerd.

De dag, mevrouw de staatssecretaris, dat de arbeidersbeweging stakingen zou uitlokken, niet enkel voor materiële voordelen maar om het bedrijf te dwingen tot het nemen van veiligheidsmaatregelen, niet alleen ten bate van de werknemers maar ook van de hele bevolking en van het leefmilieu, zou misschien een eerste belangrijke stap zijn in de goede richting. Laat het echter niet zo ver komen. Het is misschien nog niet te laat, maar het is toch vijf voor twaalf. (*Applaus op de banken van Agalef, van Ecolo en van de Volksunie*).

De Voorzitter. — Het woord is aan de tweede interpellant, de heer André Geens.

De heer A. Geens. — Mijnheer de Voorzitter, de milieuramp te Bazel en het ongeval in een Bulgaarse chemische fabriek hebben ons nogmaals geconfronteerd met ongevallen die « normaal » niet zouden mogen of kunnen gebeuren. Ook de andere ongevallen waarnaar de heer Gryp heeft verwezen, liggen nog vers in ons geheugen.

Een belangrijke reden waarom wij gemeend hebben dit interpellatieverzoek te moeten indienen is de noodzaak om erop te wijzen dat de bevoegdheden inzake rampen en milieuproblematiek hopeloos verspreid zijn, enerzijds, over de nationale regering, anderzijds, over de gewesten en gemeenschappen. Op het niveau van de Vlaamse Executieve is het vrij duidelijk dat wij ons moeten richten tot de gemeenschapsminister bevoegd voor het leefmilieu. Op nationaal vlak is de spreiding van de bevoegdheden echter totaal onoverzichtelijk.

Voor zover ons bekend is, is de staatssecretaris voor Volksgezondheid verantwoordelijk voor de gezondheid van de bevolking in het algemeen en staat de staatssecretaris voor Leefmilieu in voor de bescherming van de bevolking tegen milieufactoren en voor de normering. De minister van Tewerkstelling en Arbeid is, samen met nog anderen, onder wie de minister van Economische Zaken, bevoegd voor de vergunningen en de veiligheid van de werknemers. De minister van Binnenlandse Zaken is bevoegd voor de noodplannen en zijn collega van Buitenlandse Betrekkingen voor de internationale overeenkomsten. Ik doe dan wellicht nog enkele ministers onrecht aan. In bepaalde omstandigheden zoals grote ongevallen of rampen, zal bijvoorbeeld ook de minister van Defensie verantwoordelijk zijn wanneer een beroep wordt gedaan op de rijkswacht, het leger, de burgerlijke bescherming en zo verder.

De aanleiding van de interpellatie is uiteraard de milieuramp te Bazel waarvan ons land gelukkig geen rechtstreekse gevolgen heeft ondergaan. Ze geeft ons de gelegenheid om rustig na te denken over dit soort fenomenen.

De feiten moeten aanleiding zijn tot bezinning. Ook ons land kan lering halen uit de gebeurtenissen. Ze leiden trouwens tot enkele concrete vragen die ik later zal stellen.

Ter inleiding geef ik enkele feiten in verband met het ongeval te Bazel. Het jaarverslag van de betrokken firma vermeldde zeer fier dat in 1985 geen noemenswaardige ongevallen waren gebeurd in het bedrijf. Na het ongeval zei een woordvoerder: « Wij hebben een slecht geweten en wij zijn geschokt door wat ons is overkomen. Het is de eerste maal in honderd jaar dat wij door dergelijke tegenslag worden getroffen. »

De Westduitse minister voor Leefmilieu deed eveneens een aantal krasse uitspraken, waarvan ik er slechts één citeer: « De lokalen van de betrokken firma in Bazel werden op onwettelijke wijze gebruikt voor het opstapelen van chemische producten. De veiligheidsnormen werden niet gerespecteerd. »

Uit een rapport van een belangrijke verzekeringsmaatschappij zou blijken dat de Bazelse firma sinds vijf jaar op de hoogte was van de risico's en de catastrofale gevolgen die een ongeval zouden kunnen veroorzaken. Op basis van deze vaststelling zou de maatschappij zelfs hebben geweigerd de burgerlijke aansprakelijkheid nog verder te verzekeren.

Dat een goede wetgeving niet alles oplost, blijkt uit een uitdrukkelijke bepaling in de Zwitserse miliewetgeving: « Alle stoffen moeten zodanig gebruikt en gestockeerd worden dat noch deze stoffen zelf, noch hun derivaten, noch hun afval, de mens en zijn omgeving kunnen bedreigen of schaden. »

Verder vernemen we nog uit verklaringen van de hulpdiensten dat zij niet in staat waren om de omvang van het gevaar in te schatten omdat zij niet op de hoogte waren van de vrijgekomen producten. Zelfs de verantwoordelijken van de fabriek moesten toegeven niet in staat te zijn de juiste gevolgen in te schatten van de interactie of van de reacties tussen de dertig gestockeerde producten bij een temperatuur van 1 000 graden, die tijdens de brand ontstond, en de grote hoeveelheden water die tijdens de blussingsoperaties werden gebruikt.

Mevrouw de staatssecretaris, dit is alleen een inleiding bij de problematiek als dusdanig die geen rechtstreeks belang heeft, maar die belangrijk is om te komen tot de vragen. Naar aanleiding van deze en de andere rampen die vers in het geheugen liggen, moeten wij ons bezinnen over de technologische evolutie, het technologisch kunnen en het gebruik dat wij van de technologie maken. Technisch vernuft maakt zeer veel mogelijk maar creëert ook grote risico's. Immers, in industriële processen worden sommige gevaarlijke producten bij hoge druk en hoge temperaturen gebruikt. Labiele evenwichten worden onder deze omstandigheden

tot stand gebracht ten einde bepaalde reacties mogelijk te maken. Dit alles wordt des te gevaarlijker omdat steeds grotere productie-eenheden worden gebruikt die ook de grootte van het gevaar bepalen.

Alle technologische ontwikkelingen en vernieuwingen brengen bepaalde gevaren met zich. Wanneer wij in een vliegtuig stappen, denken we er niet steeds aan dat het kan neerstorten. Wanneer we straks in onze auto stappen zullen we er ook niet bij stilstaan dat hij onze doodskist kan worden.

Ook de industrie, vooral de chemische, om over de nucleaire industrie te zwijgen, is zeer risicodragend. De overheid wordt daarbij gesandwiched tussen de normering die zij moet opleggen en tussen de economische belangen en de economische motieven.

Mevrouw de staatssecretaris, wij zijn er ons zeer ruim van bewust dat het hier gaat over een grensoverschrijdend probleem waarbij normering zelfs concurrentievervalsing kan werken. Wij hebben begrip voor dit probleem. Wij weten dat het al te gemakkelijk is, te verwijzen naar de noodzaak van Europese normen en richtlijnen. Ik zal niet herhalen wat collega Gryp heeft gezegd want op dat vlak zijn wij ook niet steeds een voorbeeld. Met onze hoge bevolkingsdichtheid moeten wij bijzonder belangstelling hebben voor de gevaarzonen. Wij hebben geen last gehad van het ongeval in Bazel. Morgen hebben wij dat misschien wel. Daarom moeten wij lering halen uit wat is gebeurd. Wij moeten niet te vlug denken dat wij alles onder controle hebben en dat wij weten hoe alles precies in mekaar zit. Ik kom daar straks nog op terug.

In ons land is er nog een bijkomende moeilijkheid. Door de jaren heen is er nogal wat gemanipuleerd in verband met de ruimtelijke ordening. Daardoor is er een zeer verspreide inplanting van gevaarlijke industrieën, wat natuurlijk een aantal zaken bemoeilijkt. De overheid heeft echter tot taak en tot plicht de industrie in het algemeen en de chemische industrie in het bijzonder te wijzen op haar verantwoordelijkheid.

Zo kom ik, mevrouw de staatssecretaris, tot een aantal concrete vragen.

Ten eerste, is de overheid op de hoogte van alle stockeringsplaatsen van scheikundige produkten en van de potentiële gevaren ingeval er brand ontstaat in die plaatsen?

Ik verklaar mij nader. Wanneer men de graad van toxiciteit, de graad van reactievermogen van de verschillende produkten met elkaar niet kent, is het uitermate moeilijk aan preventie te doen. Zijn er op deze stockeringsplaatsen middelen om bepaalde mogelijke reacties te neutraliseren en om schadelijke produkten in geval van ongeval te voorkomen?

Ten tweede, worden deze stockeringsplaatsen en zeker die van toxische produkten ook geregeld gecontroleerd om na te gaan of zij voldoen aan de veiligheidsvoorschriften? Het is toch belangrijk te weten of de stockeringsplaatsen die werden toegestaan, wel degelijk de produkten en de hoeveelheid produkten bevatten waarvoor zij werden toegestaan en geen andere bijkomende produkten die nadelige gevolgen met zich kunnen brengen bij onderlinge reacties.

Ten derde, bestaan er maatregelen of voorschriften die het lozen van toxische of schadelijke scheikundige produkten zelfs in geval van brand onmogelijk maken? Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan het volgende: zijn er bepaalde voorwaarden opgelegd voor het aanleggen van stockeringsreservoirs die rechtstreekse lozing uitsluiten of tenminste vertragen en die eventueel verdunning mogelijk maken, hoe schadelijk dat ook nog moge zijn; zulke verdunning biedt echter het voordeel dat er geen plotse vergiftiging tot stand wordt gebracht door een overmatige concentratie.

Ik veroorloof mij de vrijheid, mevrouw de staatssecretaris, om een suggestie te doen waarover u kunt nadenken. Moeten wij ons niet bezinnen over een nieuwe benadering van de normering, over een nieuwe filosofie in verband met het uitvaardigen van lozingsnormen en vergunningen? Voor een land zoals het onze met een zeer grote bevolkingsdichtheid vragen wij ons af of het niet logischer, verstandiger en voorzichtiger zou zijn, normen in te voeren van kwaliteit van rivieren in plaats van normen van toegelaten lozing. Lozing kan op de ene plaats immers veel schadelijker zijn dan op de andere. Ik geef een voorbeeld.

Wanneer men loost in een oppervlaktewater dat moet worden gebruikt voor de drinkwatervoorziening, is dat uiteraard veel gevaarlijker en veel moeilijker opnieuw in orde te brengen dan wanneer dit gebeurt in een reeds overmatig vervuilde rivier. Hiermee bedoel ik niet dat overmatig vervuilde rivieren mogen bestaan. De vraag is op welke wijze men de bestraffing moet benaderen. Het zou toch logischer zijn op een serieuze basis degene te sanctioneren die de eens opgelegde kwaliteitsnorm voor

beek en rivier, of een ander oppervlaktewater of voor de lucht, overmatig overschrijdt door zijn lozing.

In ons land hebben wij tot op heden slechts een gering aantal milieu-processen gekend omwille van de technische moeilijkheidsgraad, de bewijslast en dergelijke meer. De bestraffingen zijn daarenboven van die aard dat ze voor grote bedrijven geen enkel motief zijn om tot zuivering over te gaan tenzij zij hun individuele verantwoordelijkheid op zich nemen. Hieraan wens ik toe te voegen, mevrouw de staatssecretaris, dat uit deze ramp is gebleken dat vervuiling vervuiling aantrekt, want als een rivier eenmaal overmatig vervuild is, zijn een aantal bedrijven geneigd om hun afval in dezelfde rivier te lozen omdat zij van oordeel zijn dat de bijkomende vervuiling de dode rivier alleen maar doder maakt. Tenslotte kan men maar eenmaal doodgaan.

Een vierde vraag handelt over de brandweerkorpsen omtrent hun taken. Wij vragen ons af of zij op de hoogte zijn van de mogelijke gevaren die kunnen ontstaan in geval van brand in stockeringsplaatsen met scheikundige produkten. Beschikken de korpsen over een lijst van produkten die er zijn opgeslagen? Zijn zij op de hoogte van de mogelijke scheikundige reacties van de produkten onderling en van deze produkten met water of andere blusmiddelen? Zijn zij op de hoogte van de gevaren en de reacties die kunnen optreden bij hoge temperaturen?

Ten vijfde, bestaan er overeenkomsten met andere landen in verband met ongevallenmelding, wederzijdse hulp, bestrijding van grote rampen enzovoort? Zo ja, met welke landen en wie is in België verantwoordelijk voor het doorgeven van de melding in geval zich een ramp voordoet in ons land die gevolgen kan hebben voor de naburige landen?

Ten zesde, op welke wijze worden de opgelegde normen in verband met schadelijke lozingen, emissies en andere, gecontroleerd en gesanctioneerd? Bestaat er dienaangaande overleg op Europees en internationaal vlak? Wie draagt daar de verantwoordelijkheid? Uiteraard zal u, mevrouw de staatssecretaris, antwoorden dat de controle op de waterlopen en op de lozingen ressorteert onder de Vlaamse regering of de Vlaamse gemeenschapsminister voor Leefmilieu. Graag zouden wij het u allemaal horen vertellen, zodat wij stilaan zouden weten tot wie we ons voor wat moeten richten.

Zijn de vervolgings- en bestraffingsmogelijkheden volgens u, mevrouw de staatssecretaris, voldoende voor zover boetes of schadeclaims ooit voldoende kunnen zijn als het milieu wordt aangetast? Wij menen dat voorkomen beter is dan genezen en dat een preventiebeleid voor deze materie veel efficiënter zou zijn.

Een zevende vraag. Op welke wijze wordt de coördinatie bij ons georganiseerd in de veronderstelling dat een gelijkaardig ongeval zich in ons land zou voordoen? Wie is verantwoordelijk voor deze coördinatie? Wordt deze coördinatie permanent operationeel gehouden en getest en, zo ja, op welke wijze? De bestrijding van een ramp is natuurlijk geen kleinigheid. De alarmmelding op zichzelf doet problemen rijzen. Wie oordeelt over de omvang en de mogelijke schade? Het probleem van de coördinatie tussen de diensten is ruim bekend. Wie voert bij deze coördinatie in dergelijke omstandigheden het bevel? Ik wil het vandaag niet hebben over Tsjernobyl, maar naar aanleiding van die ramp was het hier toch ook moeilijk uit te maken wie het bevel voerde over wie, en wie uiteindelijk de ultieme verantwoordelijkheid droeg. Ook dat gaat hde regering aan. (*Applaus op de banken van de Volksunie en op de banken van Agalev en Ecolo.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Smet.

Mevrouw Smet, staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, de vragen vervat in deze interpellaties richten zich inderdaad tot diverse ministers, zodat zowel de gewestministers, de minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Tewerkstelling en Arbeid als ikzelf zouden moeten antwoorden. Wat de nationale regering betreft, heb ik de verantwoordelijkheid op mij genomen één antwoord te verstrekken dat ook het antwoord van mijn collega's vervat.

Alvorens in te gaan op de rampenbestrijding, het eigenlijke onderwerp van de interpellaties, wil ik eerst nog iets zeggen over het aspect van de titaandioxyde dat de heer Gryp heeft aangehaald. Mijnheer Gryp, ik bevestig opnieuw wat ik op de Noordzeedag heb gezegd. De Europese richtlijn van 20 februari 1978 betreffende een beleid voor de afvalstoffen van de titaandioxyde-industrie met het doel de lozing ervan in oppervlaktewater, in zeewater en in de lucht te regelen, heeft voor het verbod van de dumping in zee nooit een datum vastgesteld. Door het uitvaardigen

van het koninklijk besluit tot stopzetting van de dumping op 1 januari 1990 is België het eerste land dat besloten heeft tot een volledige dumpingstop. U hebt wellicht na de Noordzeeconferentie in de pers kunnen lezen dat een bepaald bedrijf een verklaring heeft afgelegd, zeggende dat het in staat was tegen het jaar 1989 de dumping van titaandioxyde in zee te stoppen dank zij een technologische oplossing, zodat dit probleem voor dit bedrijf wordt opgelost. Wellicht is er wat verwarring ontstaan door het feit dat er een onderscheid bestaat tussen, enerzijds, de richtlijn en, anderzijds, het programma op Europees vlak dat ook ingevolge deze richtlijn moet worden uitgevoerd, maar waarvoor nog altijd discussie bestaat zodat er op het ogenblik geen data kunnen worden vermeld. Wellicht hebt u gedacht dat ik u wat heb wijsgemaakt maar dat is niet het geval geweest.

Ik heb nog een tweede zijbedenking ten aanzien van de heer Geens.

Ik denk dat de heer Geens volkomen gelijk heeft wanneer hij zegt dat wij eigenlijk twee paden zouden moeten bewandelen om ons streefdoel te bereiken: het zuiver houden van de rivieren, het vastleggen van emissienormen bij het lozen en het vastleggen van kwaliteitsnormen voor onze rivieren, waarbij wij bepalen wat de kwaliteit van ons rivierwater zou moeten zijn. Wij moeten bereiken, maar dit stuit op grote moeilijkheden, dat de emissienormen en normen inzake de kwaliteit van het water op elkaar zijn afgestemd. Zo zou het eigenlijk moeten zijn.

De heer Leemans treedt opnieuw als voorzitter op

Wij werken met emissienormen. Er bestaan ook kwaliteitsobjectieven, dus er bestaan wettelijke regelingen die dit vastleggen. Er ontbreekt nog altijd één zaak. Inzake de kwaliteit worden er objectieve vastgelegd naargelang van de soort water waarover het gaat: drinkwater, viswater, schelpdierwater en zwemwater. Maar de afbakening van de diverse zones ontbreekt. Die afbakening moet nog gebeuren. Bijgevolg zijn de bestaande normen nog niet van toepassing. Die afbakening behoort evenwel tot de bevoegdheid van de gewesten. Ongeveer eens per maand schrijf ik de gewesten om ze te vragen of zij er al toe gekomen zijn hun zones af te bakenen.

Ik herhaal dat de twee paden worden bewandeld, maar dat het op elkaar afstemmen van de twee bijzonder moeilijk is. Geruime tijd geleden reeds hebben mijn diensten opdracht gekregen om een wetenschappelijk programma uit te werken om de kwaliteitsobjectieven en de emissienormen op elkaar af te stemmen. Dat vergt tijd en dat blijkt wetenschappelijk niet makkelijk.

Dit waren twee zijbedenkingen bij twee mijns inziens belangrijke zaken.

Ikzelf hecht zeer groot belang aan de rampenbestrijding.

Ik denk dat u gelijk hebt, mijnheer Coens, als u zegt dat de nucleaire ramp van Tsjernobyl en nu weer de chemische ramp van Bazel ons ertoe moeten aanzetten na te denken over de operationaliteit van onze rampensystemen. Zijn ze operationeel op het moment dat er moet worden opgetreden? We moeten ons ook afvragen of ons rampensysteem volledig is zoals het nu is opgezet, of zoals het in de toekomst zal worden opgesteld, zowel preventief als op het moment dat de ramp zich voordoet als wat betreft de follow-up en de evaluatie van onze ervaringen.

Dat was feitelijk de grote vraag.

Ik zal u antwoorden hoe het bestaande systeem in elkaar zit, zowel ter voorkoming van rampen als bij het optreden tijdens rampen en wat de meldingsplicht ten opzichte van de buurlanden betreft. Vervolgens zal ik meedelen wat vanuit de overheid wordt gepland om het bestaande systeem te verbeteren, en dan zal ik kort handelen over de bevoegdheidsverdeling en eventuele conflicten.

Welke zijn de bestaande maatregelen ter voorkoming van een ramp?

Momenteel beschikt de overheid reeds over een aantal middelen ter voorkoming van industriërampen. Zij kunnen worden opgesplitst in middelen waarvoor de gewesten bevoegd zijn en middelen waarvoor de nationale overheid bevoegd is.

Het Gewest is bevoegd op het gebied van de politie op de vergunningsplichtige inrichtingen en beschikt hierdoor over het recht om elke industriële inrichting wel of niet een vergunning toe te kennen of ze aan bepaalde voorwaarden te onderwerpen. Bijgevolg heeft het gewest kennis van de exacte toestand en van de kenmerken van elke opslag of installatie waar scheikundige produkten aan te pas komen die welk gevaar dan

ook inhouden. Het is ermee belast toezicht uit te oefenen op die opslagplaatsen en installaties en de exploitatievoorwaarden op te leggen die een betere veiligheid waarborgen.

Op het niveau van de Staat zijn de diensten van het departement van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het toezicht op de naleving van de voorschriften betreffende de bescherming van de werknemers met name de administratie van de arbeidsveiligheid en de administratie van de arbeidshygiëne en -geneeskunde, op de hoogte van de opslagplaatsen van scheikundige produkten in de mate dat zij behoren tot één van de categorieën die uitdrukkelijk werden bepaald doch die ik hier, gelet op het gevorderde uur, niet zal opsommen. Ik kan ze u wel bezorgen zodat u dat kan nakijken.

Dit alles houdt in dat wij toch in zekere mate geïnformeerd zijn wat de opslag en de veiligheid van produkten en bedrijven betreft, wat toch een ernstige waarborg is tegen rampenrisico's.

Zoals gebleken is tijdens de besprekingen in de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu van de Senaat, kunnen die risico's echter niet volledig worden uitgesloten. Het systeem moet derhalve worden geperfectioneerd, enerzijds, op het niveau van de verzameling van gegevens, dus van de informatie komende van de bevoegde autoriteiten en van de industrie zodat efficiënter en oordeelkundiger kan worden opgetreden, en, anderzijds, op het niveau van de vaststelling van minimale veiligheidsnormen.

Een tweede punt betreft de maatregelen om de schade-effecten van een ramp te beperken.

De coördinatie van de hulpverlening bij schadegevallen of rampen is geregeld door het koninklijk besluit van 23 juni 1971 houdende organisatie van de opdrachten van de Civiele Bescherming en coördinatie van de operaties bij rampspoedige gebeurtenissen, catastrofes en schadegevallen.

Luidens dat besluit is een toevallige verontreiniging welke vrij ernstig is of welke een omvangrijk gebied treft, een catastrofe, waarbij de Civiele Bescherming van ambtswege optreedt, gelijktijdig met de plaatselijke hulpmiddelen, zoals de brandweerdiensten. De bevoegde burgemeester of zijn gemachtigde brengt die gebeurtenissen onverwijld ter kennis van de gouverneur. Indien het inzetten van de hulpmiddelen werkelijk noodzakelijk blijkt, is de gouverneur belast met de coördinatie van de operaties. Hij wordt daartoe bijgestaan door de adviseur-provinciale chef van de Civiele Bescherming.

Wanneer de operaties ook buiten het grondgebied van de provincies moeten geschieden, is de minister van Binnenlandse Zaken belast met de coördinatie ervan.

Om de modalisatie van die coördinatie vooraf te regelen, werden noodplannen opgemaakt voor een reeks risico's welke inherent zijn aan grote chemische fabrieken. Die plannen regelen de oproep van de brandweerdiensten en de eventuele alarmering van de bevolking, verdelen de opdrachten onder de verschillende betrokken hulpkorpsen en diensten, rekening houdend met hun bevoegdheden, en bepalen de coördinatieprocedures welke de gouverneur toepast.

Wat de informatie van de brandweerkorpsen in geval van brand op de stockeringsplaatsen met scheikundige produkten betreft, bepaalt artikel 15 van het koninklijk besluit van 8 november 1967 houdende algemene organisatie van de brandweerdiensten dat, op verzoek van de betrokken burgemeester, door de territoriaal bevoegde brandweerdiensten een voorafgaand interventieplan wordt opgemaakt voor elk gebouw, gebouwencomplex of alle installaties waar zeer grote gevaren bestaan.

Zulks houdt in dat de verschillende bijzondere risico's die kunnen bestaan, moeten gekend zijn.

De organieke reglementen van de brandweerdienst behelzen trouwens verplicht een bepaling betreffende het houden van het repertorium en van dossiers betreffende de inrichtingen die onder een speciale waakzaamheid vallen. Om de openbare overheden en alle hulpdiensten te helpen in de gevallen waarbij scheikundige stoffen betrokken zijn, heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken een overeenkomst gesloten met de computergesteunde informaticentra Brandweerinformatiecentrum voor gevaarlijke stoffen te Geel en Agence de prévention et sécurité te Marche-en-Famenne. Deze kunnen in verschillende talen allerhande informatie en raadgevingen verstrekken in verband met de in die omstandigheden te treffen maatregelen en zulks omtrent ongeveer 4 000 gevaarlijke scheikundige stoffen.

De werkgevers zijn in toepassing van artikelen van het Arab verplicht om voor de bescherming van de werknemers de brandweer te raadplegen in verband met de uitrusting.

Dit zijn interventies ingeval er een ongeval mocht gebeuren.

Wat de meldingsplicht ten opzichte van andere landen betreft, zijn er een reeks bilaterale overeenkomsten over wederzijdse hulpverlening bij rampen of ernstige ongevallen. België heeft overeenkomsten met Luxemburg, Duitsland, Frankrijk en Nederland.

Bovendien zijn er ook multilaterale overeenkomsten. Ze betreffen ook de ongevallenmelding, wederzijdse hulp enzovoort. Ze werden op drie niveaus besproken en/of gesloten. Ten eerste, er is een OESO-aanbeveling van november 1974 inzake grensoverschrijdende vervuiling. Ten tweede, in de EG zijn een aantal bindende gedragsregels voor de lidstaten. De Seveso-richtlijn is er een voorbeeld van. België is verplicht deze gedragsregels om te zetten in nationaal recht. Maandag jongstleden werd op de Europese Raad van Leefmilieu naar aanleiding van het Sandoz-ongeval door de Leefmilieuministers een resolutie aangenomen. De commissie overweegt de mogelijkheid om zelf bilaterale en multilaterale overeenkomsten te sluiten met Europese landen die geen deel uitmaken van de EG met het oog op het uitbreiden van de Seveso-richtlijn.

Er is vervolgens het Uno-programma voor het leefmilieu, Unep. Internationaal overleg wordt gepleegd om te komen tot een betere kennis van de chemische substanties die potentieel toxisch zijn en de daarmee samenhangende gevaarlijke afvalstoffen.

Zowel op het vlak van discussie, verdieping en betere kennis van de gevaren van bepaalde producten en productieprocessen als op het vlak van meldingsplicht en hulp bij ongevallen gebeurt op internationaal vlak heel wat.

Als wij het repertoire op gewestelijk, nationaal en internationaal vlak overlopen, kunnen wij ons afvragen of er nog iets moet gebeuren. In de senaatscommissie en ook in de Senaat hebben we, naar aanleiding van de Seveso-richtlijn, de doorzichtigheid, de operationaliteit, het aanvullen van de gegevens, het uitvaardigen van normen voor bedrijven en het verplichten van de bedrijven besproken. De heer Gryp heeft volkomen gelijk wanneer hij zegt dat we de bedrijven de plicht moeten opleggen om plannen op te maken. Het is de bedoeling, naar aanleiding van de omzetting in Belgisch recht de doorzichtigheid van het systeem te vergroten.

Tussen de nationale en de regionale overheid zijn er op het ogenblik contacten over de bevoegdheden van de nationale Staat en de regio inzake het optreden bij rampen en het verzamelen van gegevens ten einde preventieve maatregelen te nemen.

Een overleggroep op nationaal vlak werd opgericht. De gewesten worden er zo nodig bij betrokken. Deze groep bekijkt de noodplanregeling, zowel op nucleair vlak als inzake de chemische ongevallen ten einde deze regeling operationeler te maken.

Dus, de drie stappen die op het ogenblik worden gezet zijn: ten eerste, omzetting van de Seveso-richtlijn in een wetgeving. Deze richtlijn werd reeds anderhalf jaar geleden aan het Parlement overgezonden en wordt sinds mei in de kamercommissie besproken. Ten tweede, overleg tussen de nationale overheid en de Gewesten; ten derde, een overleggroep op nationaal vlak tussen de verschillende departementen betreffende het operationeler maken van de noodplannen.

Eenmaal dat de Seveso-richtlijn in Belgische wetgeving is omgezet, zal het onze plicht zijn, op basis van een volledige informatie — die mijns inziens per computer moet worden verwerkt en die alle elementen van binnen het bedrijf moet bevatten, zoals het productieproces, de producten zelf en de stockering — een aantal normen uit te vaardigen. Deze moeten tot doel hebben preventief te kunnen optreden en te vermijden dat ongevallen gebeuren. De normen zullen betrekking hebben op alle elementen van het bedrijfsleven.

Een tweede gevolg van de Seveso-wet moet zijn dat de bedrijven verplicht worden zelf te berekenen wat de risico's zijn van het gebruik van een aantal stoffen, van het gebruik van een aantal productieprocessen enzovoort.

Op basis van de gegevens waarover de overheid beschikt en van de gegevens die door de bedrijven zelf worden verstrekt, zal moeten worden afgebakend welke zones risico lopen indien een ongeval gebeurt, welke de gevolgen zijn voor het leefmilieu en voor de bewoners in de omgeving. Op basis van deze risicoberekening en aan de hand van het gecoördineerd overzicht dat we dan zullen hebben, maken we een aantal noodplannen op die tot doel hebben de bevolking en het leefmilieu te beveiligen. We

zullen ook de bevolking moeten voorlichten over de maatregelen die in de noodplannen zijn vervat.

Dit alles moet het gevolg zijn van de Seveso-wet. Ik ken uw opmerkingen, mijnheer Gryp. U meent dat de richtlijn niet volledig genoeg is. Ik stel voor dat in de eerste plaats het ontwerp zoals het nu voorligt, wordt goedgekeurd. Ik meen dat, wat de artikelen 3 en 4 van de richtlijn betreft, ook het Arab de hele lijst bevat van stoffen die de Seveso-richtlijn opsomt. De coördinatie van de gegevens van het Arab en de Seveso-wet zal volstaan om een efficiënt beleid ter zake uit te stippelen. Dat is althans mijn bedoeling. *(Applaus op de banken van de meerderheid.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Gryp.

De heer Gryp. — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de staatssecretaris voor haar uitgebreid antwoord. Ik wil nochtans proberen zeer in het kort enkele van haar opmerkingen te weerleggen. Wat betreft de titaandioxydeafvalindustrie, is het best mogelijk dat de Europese richtlijn voorziet in een algemeen programma van geleidelijke vermindering, maar dit belet niet dat in een bepaald artikel van die richtlijn uitdrukkelijk vermeld wordt dat de lidstaten uiterlijk op 1 januari 1982 een programma tot geleidelijke vermindering dienden voor te leggen. Hieruit zou blijken dat de dumping kan worden beëindigd per 1 juli 1987.

De vraag of ons land het enige is dat daaraan gevolg heeft gegeven tot op heden, zij het dan laatsttijd, laat ik in het midden.

Mevrouw Smet, staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken. — Ik meen dat wij elkaar goed begrijpen.

De Europese lidstaten moeten een programma voorleggen. Over dit programma is er discussie in de Europese Gemeenschap, vooral in verband met het gemeenschappelijk vaststellen van een datum. Daarover kon nog altijd geen overeenstemming worden bereikt. België is het eerste land dat op eigen initiatief zelf maatregelen neemt.

De heer Gryp. — Wij kunnen alleen maar betreuren dat men in Europees verband niet tot overeenstemming komt.

Volgens mij ontbreekt er iets aan de laatste opmerking van de staatssecretaris in verband met de Seveso-richtlijn. Het volstaat namelijk niet informatie te verstrekken over de gebruikte productieprocessen; een degelijke risico-analyse is noodzakelijk. De staatssecretaris heeft hiernaar verwezen maar ik ben het niet met haar eens dat de risico-analyse moet gebeuren door de bedrijven zelf. Deze zou moeten worden uitgevoerd door een onafhankelijke instelling, want ik vertrouw de bedrijven niet en met reden.

Ik heb ook nog een opmerking over de openbaarheid. Ik heb erop gewezen dat er in de maatregelen die op het ogenblik in Nederland gelden duidelijk gesteld wordt dat de risico-analyse het voorwerp moet uitmaken van een openbaar document dat kan worden aangevochten door om het even wie: universiteitsprofessoren, milieuvrienden en dies meer. Wij hebben die discussie reeds gevoerd toen de Seveso-richtlijn werd behandeld in de Senaat. Ik herhaal dat de voorschriften van het Arab niet volstaan om de eenvoudige reden dat deze voor hinderlijke bedrijven beperkt blijven tot een straal van 50 meter rond het bedrijf. Met het oog op de moderne chemische bedrijven is deze norm belachelijk. Zolang men zich op deze Arab-voorschriften baseert om te stellen dat voldoende gegeven wordt aan de artikelen 3 en 4, heb ik de grootste bedenkingen. *(Applaus op de banken van Agalev en Ecolo en op sommige banken van de Volksunie.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer André Geens.

De heer A. Geens. — Mijnheer de Voorzitter, allereerst wens ik enkele positieve opmerkingen te maken.

Mevrouw de staatssecretaris heeft zich de moeite getroost om uitvoerig te antwoorden. Wij zijn haar daar dankbaar voor; wij zijn dit niet gewend van alle ministers.

Ik heb nochtans geen antwoord gekregen op een vraag die ik belangrijk acht. Namelijk of de operationele coördinatie geregeld wordt getest. Ik weet wel dat dit niet tot de bevoegdheid van de staatssecretaris voor Leefmilieu behoort. De vraag, ik herhaal het, is echter belangrijk want het is precies door simulatie dat wij kunnen nagaan of de coördinatie functioneert of niet.

Een tweede opmerking betreft de vraag over welke informatie de brandweer beschikt? Ik moet er u toch op wijzen dat deze informatie onvoldoende is om interacties na te gaan van verschillende produkten. In geval van brand, dat wil zeggen bij temperaturen die kunnen oplopen tot meer dan duizend graden, zijn de gevolgen bij het blussen, zeker wanneer er verkeerde middelen worden gebruikt, soms verschrikkelijk ingevolgd door grote stocks.

Ik wil nog enkele woorden zeggen in verband met de coördinatie. U zegt, mevrouw de staatssecretaris, dat het binnen de provincie de gouverneurs en buiten de provincie de minister van Binnenlandse Zaken die verantwoordelijk zijn. Ook deze regeling moet opnieuw worden bekeken. Wanneer het over gewone, kleine, spijtige maar soms dramatische rampen gaat in individuele bedrijven, is die coördinatie voldoende. Maar, op het ogenblik dat het over een ernstige en omvangrijke aangelegenheid gaat, rijst het probleem wie oordeelt over het grensoverschrijdend karakter en kan de vraag worden gesteld hoelang het duurt vooraleer die beslissing is getroffen. Ondertussen kan het natuurlijk al lang te laat zijn om bepaalde maatregelen ter voorkoming van een catastrofe te treffen.

Een derde opmerking — de heer Gryp heeft er ook op gewezen — betreft het feit dat de bedrijven zelf de risico's gaan bepalen.

Mevrouw de staatssecretaris, u weet ook dat wanneer u of ik, of ieder individu voor zichzelf een risico neemt, wij op dat ogenblik van mening zijn dat het om een verantwoord en berekend risico gaat, kortom een risico dat voor ons geen risico meer is. Voor een bedrijf geldt hetzelfde. Wanneer een bedrijf een technisch procédé heeft gevonden of een ontwerp van een bepaald productieproces heeft, dan is het op dat moment in eer en geweten overtuigd van de betrouwbaarheid van dat procédé. Dat is toch normaal. Wanneer een ingenieur of een ontwerper een bepaald procédé heeft ontworpen, denkt hij dat hij alles heeft bekeken en bestudeerd en is hij overtuigd van de veiligheid ervan. Ik ben ervan overtuigd dat heel weinig bedrijven bewust onveilige installaties bouwen. Het kan soms wel eens zijn dat de gierigheid de wijsheid bedriegt, maar in de meeste gevallen gaat men zeer nauwgezet na of alle normen van veiligheid qua installatie worden gerespecteerd. Ik spreek hier niet over het naleven van de milieunormen.

Ik meen dat de heer Gryp gelijk heeft wanneer hij zegt dat het risico door de bedrijven laten bepalen, eigenlijk niet verantwoord is. Ik weet ook dat het moeilijk is, vooral bedrijfsrisico's waarbij het gaat over ingewikkelde procédés, objectief te laten beoordelen door een instituut of eventueel door de administratie. Een administratie kan dat waarschijnlijk niet omdat men daarvoor over specialisten moet beschikken. Toch moet men zoeken naar de mogelijkheid om bedrijfsrisico's te evalueren op een ander niveau dan de bedrijven zelf, omdat een bedrijf altijd zal oordelen dat zijn procédé veilig is en geen risico's bevat.

De Voorzitter. — Tot besluit van deze interpellatie heb ik twee moties ontvangen.

De eerste, ingediend door mevrouw Van Puymbroeck, de heren Van In, Somers, Meyntjens, Trussart en Luyten, luidt:

« De Senaat,

Gehoort de interpellaties van de heren Gryp en André Geens over het voorkomen en bestrijden van grote rampen, onder andere van chemische oorsprong;

Verzoekt de regering dringend initiatieven te nemen, zowel nationaal als internationaal, om de Europese richtlijnen integraal na te leven, om de achterliggende filosofie van de normering grondig te herdenken, en om een eind te maken aan de heersende verwarring, veroorzaakt door de versnippering der bevoegdheden tussen verschillende departementen, alsook tussen verschillende beleidsniveaus;

Verzoekt de regering duidelijke bevoegdheden vast te leggen inzake coördinatie ingeval er zich grote milieurampen of andere rampen voordoen.»

De tweede, ingediend door mevrouw Panneels en de heren Wintgens, Nicolas en Anciaux, luidt:

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1986-1987
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1986-1987

« De Senaat,

Gehoort de interpellaties van de heren Gryp en André Geens en het antwoord van de staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie,

Gaat over tot de orde van de dag.»

« Le Sénat,

Ayant entendu les interpellations de MM. Gryp et André Geens et la réponse du secrétaire d'Etat à l'Environnement et à l'Emancipation sociale,

Passe à l'ordre du jour.»

Wij stemmen later over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

Nous procéderons ultérieurement au vote sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRESIDENT

De Voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verwezen.

Ces propositions sont donc prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées.

De lijst van die voorstellen met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verwezen, zal als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van heden verschijnen.

La liste de ces propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

INTERPELLATIE — INTERPELLATION

Verzoek — Demande

De Voorzitter. — De heer Pataer wenst de minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie, te interpellieren over «het optreden van de rijkswacht tegen stakende Turkse vrachtwagenchauffeurs in dienst van een Nederlands bedrijf».

M. Pataer désire interpellier le ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation, sur «l'intervention de la gendarmerie contre des grévistes de nationalité turque, chauffeurs de poids lourds, occupés par une entreprise néerlandaise».

De datum van deze interpellatie zal later worden bepaald.

La date de cette interpellation sera fixée ultérieurement.

Dames en heren, onze agenda is afgehandeld.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour est épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw donderdag 4 december, te 10 uur.

Le Sénat se réunira le jeudi 4 décembre, à 10 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

*(De vergadering wordt gesloten te 17 u. 55 m.)**(La séance est levée à 17 h 55 m.)*

BIJLAGE — ANNEXE

Inoverwegingneming — Prise en considération

Lijst van de in overweging genomen voorstellen:

Liste des propositions prises en considération:

A. Voorstellen van wet:

1. Betreffende de oprichting van een Nationaal Centrum voor de magistratuur en betreffende de benoeming van de magistraten (van de heren Cerexhe en Weckx);

A. Proposition de loi:

1. Relative à la création d'un Centre national de la magistrature et à la nomination des magistrats (de MM. Cerexhe et Weckx);

— Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Renvoi à la commission de la Justice.

2. Tot wijziging, wat de referendarissen bij het Arbitragehof betreft, van de wet van 28 juni 1983 houdende de inrichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof, de wet van 2 februari 1984 betreffende de wedden van de leden, de referendarissen en de griffiers van het Arbitragehof, hun voordracht en benoeming, evenals de smaad en het geweld tegen de leden van dit Hof en de wet van 5 april 1955 inzake de wedden van de ambtsdragers bij de Raad van State (van de heer Lallemand c.s.);

2. Modifiant, en ce qui concerne les référendaires à la Cour d'arbitrage, la loi du 28 juin 1983 portant l'organisation, la compétence et le fonctionnement de la Cour d'arbitrage, la loi du 2 février 1984 relative au traitement des membres, référendaires et greffiers de la Cour d'arbitrage, à leurs présentation et nomination, ainsi qu'aux outrages et violences envers les membres de cette Cour et la loi du 5 avril 1955 relative aux traitements des titulaires d'une fonction au Conseil d'Etat (de M. Lallemand et consorts);

— Verwezen naar de commissie voor de Hervorming der Instellingen.

Renvoi à la commission de la Réforme des Institutions.

3. Tot wijziging van een aantal bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de meerderjarigheid (van de heer Cerexhe);

3. Modifiant certaines dispositions du Code civil relatives à la majorité (de M. Cerexhe);

— Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Renvoi à la commission de la Justice.

4. Houdende wijziging van de artikelen 12bis en 36 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving (van de heer Hismans c.s.);

4. Modifiant les articles 12bis et 36 de la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de la législation de l'enseignement (de M. Hismans et consorts);

— Verwezen naar de commissie voor het Onderwijs en de Wetenschap.

Renvoi à la commission de l'Enseignement et de la Science.

5. Tot wijziging van artikel 369 van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het instellen van een vergoeding voor het verplichte aanschaffen van ambtskledij door de griffiers (van de heren Vervaeke en Van Grembergen);

5. Modifiant l'article 369 du Code judiciaire aux fins d'accorder aux greffiers une indemnité pour l'acquisition obligatoire de leur costume (de MM. Vervaeke et Van Grembergen);

— Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Renvoi à la commission de la Justice.

6. Betreffende het gebruik van de Duitse taal in wetten en verordeningen (van de heer Eicher).

6. Relative à l'emploi de la langue allemande en matière législative et réglementaire (de M. Eicher).

— Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Renvoi à la commission de la Justice.

B. Voorstellen van resolutie:

1. Tot toekenning van de diplomatieke status aan het Bureau van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) te Brussel en aan de leden van dat Bureau (van de heer Trussart c.s.);

B. Propositions de résolution:

1. Tendant à faire octroyer le statut diplomatique au Bureau de l'Organisation de Libération de la Palestine (OLP) à Bruxelles et à ses membres (de M. Trussart et consorts);

— Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Renvoi à la commission des Relations extérieures.

2. Betreffende een wezenlijk nieuwe standpuntbepaling ten aanzien van de keuze voor kernenergie in België na het ongeval te Tsjernobyl (van de heren Gryp en Trussart);

2. Relative à l'adoption d'un point de vue foncièrement nouveau à l'égard de l'option nucléaire en Belgique à la suite de la catastrophe de Tchernobyl (de MM. Gryp et Trussart);

— Verwezen naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden.

Renvoi à la commission de l'Economie.

3. Betreffende de uitsluiting van de Zuidafrikaanse regeringsdelegatie op de internationale conferentie van het Rode Kruis te Genève (van de heer Valkeniers c.s.).

3. Concernant l'exclusion de la délégation gouvernementale sud-africaine à la Conférence internationale de la Croix-Rouge à Genève (de M. Valkeniers et consorts).

— Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Renvoi à la commission des Relations extérieures.